

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

856

2037

4.34

360
 360
 160
 660

 1020
 118
 118
 55

 14130

1040
 160
 160

 1360
 55

 1415 6

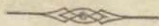
[Faint handwritten text, possibly a signature or name]

280
805-ՃԱ

203 7 աջ.
4-94
ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Փ Ո Ւ Ա Ս Ա Ց

Մ Ա Ն Կ Ա Ն Ց

Տ Պ Ա Գ Ր Ե Ա Ն
Ի Հ Ա Յ Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն
Տ . Տ . Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս Ի
ԱՍՏՈՒԱԾԸՆՏԻՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Հ Ր Ս Մ Ա Ն Ա Ւ
Տ . Տ . Պ Օ Ղ Ո Ս Ի
Ս Ր Բ Ա Չ Ա Ն Ա Ր Հ Ի Ե Պ Ի Ս Կ Ո Պ Ո Ս Ի
Ս Ե Ր Ա Ն Ը Ն Տ Ի Ր Պ Ա Տ Ր Ա Ր Գ Ի

ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ
Լ. Ա. Խ. Հ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ
* Ս. Ս. Մ. Ա. Տ. Թ. Է. Ո. Ս. Ի.
7/31 1922
ИМЕНА, Меченица
ՍՅԱՍՏՈՒԹՅԱՆ Ո. Յ. ԲԻՐԲՃԵԱՆ
Կ. ՊՕՂԻՍ, ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆՆԵՐԻ

1005
20065

120 11

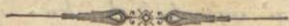

Գ Ի Շ Ե Ր Ա Յ Ի Ն

Ժ Ա Մ Ե Ր Գ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս , սուրբ եղիցի անունքո՛ւ :
Եկեացէ արքայութիւնքո՛ւ եղիցին կամքքո՛ւ որպէս յերկինս եւ յերկրի : Օհաց մեր հանապազորդ սուր մեզ այսօր : Եւ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս եւ մեք թողումք մերոց պատասպանաց : Եւ մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն , այլ փրկեա զմեզ ՚ի չարէ . զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս . ամէն :

Տէր , եթէ զըթունս իմ բանաս , բերան իմ երգեացէ զօրհնութիւնս քո :

Տէր , եթէ զըթունս իմ բանաս , բերան իմ երգեացէ զօրհնութիւնս քո :

Օրհնեալ համազոյ եւ միասնական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւնն՝ Հայր եւ Արդի եւ

Հողի սուրբ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն .

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ , և բազումք յարեան 'ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ չեք փրկու թիւն սորա առ աստուած իւր :

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես . փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի , և լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ .

Ես ննջեցի և 'ի քունն եղէ . զարթեայ՝ և տէր ընդունելի իմ է .

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա , ոյք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս .

Արի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ՝ զի դու հարեր զամենեսեան , ոյք էին ընդ իս թշնամու թեամբ 'ի տարապարտուց . և զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես :

Տեառնդ է փրկութիւն . 'ի վերայ ժողովրդեան քո օրհնութիւն քո :

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր , խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :

Օ, ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և կեանք իմ

՚ի գժոխս մերձեցան . և համարեցայ ես ընդ
այնոսիկ , որք իջանեն ՚ի գուր :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի , և ՚ի
մեռեալս ազատ :

Արպէս վիրաւորս , որք ննջեն ՚ի գերեզմանս :

Օրս դու ոչ յիշեցեր , նորա ՚ի ձեռանէ քում
մէ մերժեցան :

Եղին զիս ՚ի գբի ներքնաւմն ՚ի խաւարի և ՚ի
ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ արամտութիւն քո . զամե
նայն զքօսանս քո ածեր ՚ի վերայ իմ :

Նեռի արարեր յինէն զճանօթս իմ . և եղին
զիս նշաւակ իւրեանց :

Մատնեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ տկարացան
յաղքատութենէ :

Եղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ , և համ
բարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մի թէ մեռելոց առնիցե՞ս սքանչելիս քո . կամ
բժիշկք յարուցեա՞լ խոստովան առնիցին առ քեզ :

Մի թէ պատմեցէ՞ որ երբէք ՚ի գերեզմանի
զողորմութիւնս քո , կամ զճշմարտութիւնս քո
՚ի կորստեան :

Մի թէ ճանաչեցին՞ ՚ի խաւարի սքանչելիք քո ,
կամ արգարութիւն քո յերկիր մոռացեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօտուս
զօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ :

Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձու-
ցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ՚ի մանկու թեմէ
խմէ : ՚ի բարձրութեմէ խոնարհեցայ և ապշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո : արհա-
ւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Երջեցան զինև որպէս ջուր, զօր ամենայն պա-
շարեցին զիս ՚ի միասին :

Նեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զճա-
նօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամենայն ոսկերք
իմ զանուն սուրբ նորա :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի՛ մտռանար զա-
մենայն տուրս նորա :

Ոքաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւան-
դութիւնս քո :

Ո փրկէ յապահանութեմէ զկեանս քո, պահէ
զքեզ ողորմութեամբ և զթութեամբ :

Ո ընտ ՚ի բարութեմէ զցանկութիւն քո : նա-
բողեացի որպէս արծառոյ մանկութիւն քո :

Եռնէ ողորմութիւնս տէր, և իբաւունս ամե-
նայն զրկելոց :

Ացոյց տէր զճանապարհս իւր մովսիսի, և որպ-
ւոյն խորայելի զկամս իւր :

Գթաճ ողորմաճ է տէր, երկայնամիտ և բա-
զում ողորմ :

Ոչ խապառ բարկանայ մեզ տէր, և ոչ յաւիւ
եան պահէ սխա :

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր, և ոչ
ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ :

Եւ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս
զօրացոյց տէր զողորմութիւն իւր ՚ի վերայ եր-
կիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ
հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս գթաց հայր ՚ի վերայ որդւոց իւրոց,
այնպէս գթացի տէր յերկիւղածս իւր :

Քի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց
թէ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս
ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղիկ :

Շնչէ ՚ի նմա հողմ, և ոչ է՝ և ոչ եւս երեւի
տեղի նորա :

Եւ այց ողորմութիւն տեսուն մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, և
արդարութիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս :

Ոյք պահեն զուխոս նորա, յիշեն զպատուի-
րանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր, ար-
քայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա՝
հզօրք զօրութեամբ, ոյք առնէք զբան նորա ՚ի

լսել ձայնի պատգամաց նորա :

**Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա ,
պաշտօնեայք եւ արարողք կամաց նորա :**

**Օրհնեցէք զտէր ամենայն դործք նորա . զի ընդ
ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա , օրհնեա
անձն իմ զտէր :**

**Տէր լուր աղօթից իմոց , ունկն դիր խնդրու
ուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :**

**Լուր ինձ արդարութեամբ քով , եւ մի՛ մտաներ
ի գատաստան ընդ ծառայի քում . զի ոչ ար
դարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :**

**Հալածեաց թշնամին զանձն իմ , խոնարհ ա
րար յերկիր զկեանս իմ , եւ նստոյց զիս ՚ի խաւա
րի որպէս մեռեալ յաւիտենից :**

**Չանձրացաւ յիս հոգի իմ , եւ սիրտ իմ խռ
վեցաւ յիս :**

**Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհեցայ յա
մենայն գործս քո . յարարածս ձեռաց քոց խոր
հեցայ , եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :**

**Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ .
վաղվաղակի լուր ինձ տէր , զի նուազեցաւ յի
նէն հոգի իմ :**

**Մի՛ գարձուցաներ զերեսս քո յինէն , նմանի
ցիմ այնոցիկ , սյք իջանեն ՚ի դուր :**

**Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս
քո , զի ես ՚ի քեզ տէր յաւսացայ :**

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից , զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր , զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի :

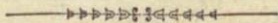
Ուստ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես աստ
ուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիղ :

Ասն անուան քո տէր կեցուցես զիս , ար
դարութեամբ քով հանցես 'ի ներդութենէ զան
ձրն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ ,
և կորո զամենայն ներդիչս անձին իմոյ , զի ես
ճառայ քո եմ :

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ . այ
ժրմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

ՔԱՐՈՉ

Օարթուցեալ քս ամենեքեան 'ի հանգստենէ քը
նոյ , զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Աստուած
'ի մխիթարութիւն և 'ի սփոփանս տկարու
թեան մերում : Աւ եկեալ քս միաբան հոգեւոր
երզով 'ի փառաբանութիւն և 'ի պատիւ ամե
նասուրբ անուան տեառն մերոյ և փրկչին Յիս

սուսի Քրիստոսի : Ահիւ և դողութեամբ կաց
 ցուք յաղօթս առաջի նորա : Աւ գոհացարուք
 զնմանէ ՚ի գիշերային ժամուս յայսմիկ վասն իւ
 րաւանց և արդարութեան նորա : Ար ընտրեաց
 զմեզ ողորմութեամբն իւրով . և շնորհեաց մեզ
 բերել զնմանութիւն երկնային հրեշտակացն ՚ի
 փառաբանիչս տեառն Աստուծոյ ամենեցուն և
 մեզ լինիլ : Աւ մեք այսուհետեւ սրբելով զան
 ձինս մեր ՚ի խղճէ և ՚ի չար գործոց : Համբարձ
 ցուք զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բար
 կութեան և երկմտութեան : Հաւատով խնդ
 րեսցուք ՚ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն
 յանցանաց մերոց : Խոստովան լինելով զգաղտնիս
 սրտից մերոց ծածկագիտին աստուծոյ : Արպէս
 զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և
 բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց : Շնորհեսցէ
 մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ առաքինու
 թեամբ՝ և անարատ վարուք ըստ կամաց նորա
 յայսմաշխարհիս : Աւ արժանաւոր լինելով յա
 լիտենական և երկնային խորանացն : Օր խոս
 տացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն Աստուած՝
 Յիսուս Քրիստոս . աէր մեր կեցո և ողորմեա :
 Օմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցու
 ցանել՝ հաւատով ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք :
 Օհրեշտակ խաղաղութեան պահապան ան
 ձանց մերոց . ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք :

Օքաւու թիւն և զթողու թիւն յանցանաց մե-
րոց • ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք :

Օսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրու թիւնն յօդ-
նու թիւն անձանց մերոց • ՚ի տեառնէ խնդ-
րեսցուք :

Եւ եւս միտքան վասն ճշմարիտ և սուրբ հա-
ւատոյս մերոյ , զտէր աղաչեսցուք :

Օանձինս մեր և զմիմեանս՝ տեառն աստուծոյ
ամենազալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի
ողորմութեան քում • ասասցուք ամենեքեան մի-
արանութեամբ :

ՔԱՐՈՉ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք •
Սան հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք ըզ
փրկիչն մեր Քրիստոս , զի գնտաս ընդ արդար-
սըն դասեսցէ , և զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ • Ամենազալ տէր Աստուած
մեր կեցս և ողորմեա :

ՔԱՐՈՋ ԲԿ. ԴԿ

Ս, անն ՚ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց, զտէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Ս, անն լսելի լինելոյ տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զտէր աղաչեսցուք:

Ս, անն քաւիչ և ներող լինելոյ Աստուծոյ ՚ի վերայ մեղաց մերոց, զտէր աղաչեսցուք:

Ս, անն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր ըզկամայ և զակամայ, զտէր աղաչեսցուք:

Ս, անն զի մի՛ ընդ խոտանան գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զտէր աղաչեսցուք:

Ս, անն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոս ննջեցին, զտէր աղաչեսցուք:

ՆԷ ԵԼԱ՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղաչեսցուք:

Օ, անձինս մեր և զմիմեանս տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա:

ՔԱՐՈՁ աձ. դձ:

Ասան 'ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն
ժամու խօսիլ մեզ զքան տեառն, զտէր աղա-
չեսցուք: Տէր ողորմեա:

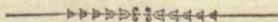
Ասան ջանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն, որում
ոչ կարեմք հանդուրժել, զտէր աղա:

Ասան ամբիժ և անդատապարտ կալ մեզ առա-
ջի ահեղ ատենին Քրիստոսի, զտէր աղա:

Ասան առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն
կենաց անվախձանից, զտէր աղա:

Ասան արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և
երկնից արքայութեանն, զտէր աղա:

Ասան հողուոցն: Եւ ևս միաբան: Օ, անձինս,
Ողորմեաց:

ՔԱՐՈՁ ակ. դկ:

Ասան ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհո
խաղաղութեան, զտէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

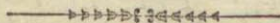
Ասան ցրելոյ 'ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չա-
րին, զտէր աղաչեսցուք:

Ասան պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և
առաքինի վարս, զտէր աղաչեսցուք:

Այս ան պահելոյ զմեզ ընդ հովանեալ ամենազօր
աջոյն իւրոյ, զտէր աղա:

Այս ան խորտակելոյ զհախառակորդն վաղվաղա-
կի ընդ սոխէք մերովք, զտէր աղա:

Այս ան հողւոցն, Եւ ևս միաբան, Օանձինս:
Ողորմեաց:

ՔԱՐՈՉ, բձ. դձ:

Այս ան գտանելոյ մեզ զչնորհս և զողորմութիւն
'ի բարեբար տեառնէ մերմէ, զտէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

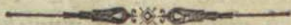
Այս ան վրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ մարդ-
կան և յորոգայթից սատանայի, զտէր աղա:

Այս ան ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց
հաւատացելոց, զտէր աղա:

Այս ան որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փապարս բնակ-
եալ են սուրբ հարքն մեր, զտէր աղա:

Այս ան որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատար-
րեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց,
զտէր աղա:

Այս ան հողւոցն, Եւ ևս միաբան, Օանձինս:
Ողորմեաց:

Ս. Ս. ՄԵՐՔՈՒԹԻՒՆ

Օրհնուալ տէր մեր։ Հայր մեր որ յերկինս։

1907
00-45000 P

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով • ջնծա
ցաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց
մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խո
նարհ արարեր զմեզ, և ամայն՝ յորս տեսաք ըզ
չարչարանս։

Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս ձեռաց
քոց, և առաջնորդեա որդւոց նոցա • եղիցի լոյս
տեառն աստուծոյ 'ի վերայ մեր։

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ տէր •
և գգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ։

Փառք Հօր և Արդւոյ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք,
ընկալ կեցո և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Արդւոյ և։

Փ Ո Ւ

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան:

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ արդար ես դու տէր, և ամենայն դորձք քո ճշմարիտ են:

Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամենայն դատաստանք քո արդար են:

Դատաստան արդարութեան ածեր ՚ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր ՚ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղեմի:

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ամենայն ՚ի վերայ մեր փան մեղաց մերոց:

Ենօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել ՚ի քէն, մեղաք յամենայնի, և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք:

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գտցուք մեր ՚ի քէն:

Երդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր ՚ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մերոց, անօրինաց, խստաց և ապստամբողաց:

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր:

զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց
պաշտօնէից :

Այլ մի մատներ զմեզ խապառ վասն անուան քո ,
մի ցրեր զուխտս քո , և մի ՚ի բացեայ առներ
զողորմութիւնս քո ՚ի մէնջ :

Ասան արբահամու սիրելւոյ քո , խահակայ
ծառայի քո , և խարայելի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ասացեր , բազմացուցից ըզ
զաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմու
թեամբ , և որպէս զաւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր՝ նուազեցաք մեք քան զամենայն
ազգս , և եմք տառապեալք յամենայն երկրի
այսօր վասն մեզաց մերոց :

Աչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան մարդարէ
և առաջնորդ . ոչ ողջակէզք պատարագաց , ոչ
խունկ օրինաց , և ոչ տեղի պատարագս մա
տուցանելոյ առաջի քո , և զողորմութիւն զը
տանել ՚ի քէն :

Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով տառա
պանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջա
կէզս խոյոց և զուարակաց և որպէս բիւրաւորս
զառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այ
սօր առաջի քո , զի կատարեալ գտցուք զկնի քո ,
և չիք ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :

Եւ արդ՝ զամբ զհետ քո ամենայն սրտիւք մե

բովբ, երկնչեմք ՚ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո,
տէր մի՛ յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզու-թեան քում և
ըստ բազում ողորմութեան քում. փրկեա զմեզ
վասն սքանչելեաց քոյ տէր. և փառաւորեսցի
անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչարեն զճա-
ռայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա,
և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստուած միայն, որ
փառաւորեալդ ես ՚ի վերայ ամենայն տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մե-
րոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ անուն
քո յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ. գով-
եալ և առաւել:

Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սրբութեան
քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ արքայութեան
քո. գովեալ:

Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրովբէս և հայիս յան-
դունդս. գովեալ:

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատութեան երկ-
նից. գովեալ և առաւել բարձրացեալ:

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեսուն զտէր. օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

- Օրհնեցէք երկինք զտէր • օրհնեցէք և բարձր •
- Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն , և ջուրք որ 'ի վերոյ երկնից զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն , արեգակն և լուսին զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրեւք և ցօղք զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և ջեր զտէր • օ •
- Օրհնեցէք ցուրտ և սօթ , ցօղ և ձիւնաբեր զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք սառն և պարզ , եղեամն և ձիւն զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք տիւք և գիշերք , լոյս և խաւար ըզ տէր • օրհն •
- Օրհնեցէք ամպք և փայտատակունք և երկիր զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք լերինք և բլուրք և ամենայն բոցք երկրի զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք՝ որ 'ի ջուրս , և թռչունք երկնից զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէք գազանք և անասունք , և որդիք մարդկան զտէր • օրհն •
- Օրհնեցէ խորայել զտէր • օրհնեցէ և բարձր արասցէ զնա յաւ խոեան •
- Օրհնեցէք քահանայք զտէր • օրհնեցէք և բար •

Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր • օրհնեցէք •
 Օրհնեցէք անձինք , և շունչք արդարոց զտէր •
 Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զտէր •
 Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միսայել զտէր •
 օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան •
 Փառք Հօր և • Այժմ և միշտ և •

ՔԱՐՈՉ

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կաթուղիկէ և
 առաքելական եկեղեցի , ազաչեսցուք զմիածին
 որդին Աստուծոյ , զտէրն մեր և զփրկիչն Յի-
 սուս Քրիստոս • Որ էջ փառօք Հօր 'ի մէջ
 հնոցին • և փրկեաց զերիս մանկունսն 'ի քաղ-
 դէացւոց անտի • Առսաւոր և սուրբ պահեսցէ
 զմիտս մեր • զի մի երբէք խաբիցուք մեք 'ի մե-
 դաց , և 'ի ցանկութենէ աշխարհի • Այլ արժա-
 նի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա • առ-
 նուլ զպսակն լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս մեր •
 Քոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
 Աստուած Յիսուս Քրիստոս տէր մեր • կեցո
 և ողորմեա •

սրբոյ եկեղեցւոյ • զտէր ազաչեսցուք •

Ս, ան ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ մե-
ծի ողորմութեան իւրում • զտէր աղս •
Եւ ևս միաբան • Օ, անձինս • Ողորմեաց մեզ •

ՔԱՐՈԶ ԿԻՐԱԿԷԻ ԱՌՈՒՐ

ԶԿՆԻ ԻՎԱԲԵՐԻՑ ԱԻՆՏԱՐԱՆԻՆ

Օ, ուսրձացեալքս մեծաւ ուրախութեամբ աւ-
ւետեօք յարութեան տեսուն մերոյ և փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի • Որ եղև պտուղ և անդ-
րանիկ ամենայն ննջեցելոց • խորտակեաց զգրունս
դժոխոց • և ելոյժ զբռնութիւն մահու • և ետ
յոյս հաստատութեան վերադին նորոգման կեն-
դանութեան ամենայն մարդկան • Խնդրեսցուք
հաւատով ՚ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստո-
սէ • զի զմեզ արժանի արասցէ յարութեան իւ-
րոյ • կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհու-
թեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փա-
ռաց իւրոց • Ս, անն զի զայս խոստացաւ • ըջ
մեծ և զանձառելի շնորհս պարգևել սիրելեաց
իւրոց ճշմարիան Աստուած Յիսուս Քրիստոս
տէր մեր • կեցո և ողորմեա •

ՔԱՐՈԶ

Աուրբ զԱստուածածինն • և զամենայն սուրբս
բարեխօս արասցուք առ Հայր ՚ի յերկինս • զի

Գարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց , և զամենայն
անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն :

Սիրոս սուրբ հաստատեա յիս աստուած , և հո-
գի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում :

Մէ' ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց և զհոգի
քո սուրբ մի' հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քո , և հոգ-
ւով պետութեան քո հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո , և ամ-
բարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա զիս յարե՛նէ աստուած՝ աստուած փրկ-
չութեան իմոյ . ցնծացէ լեզու իմ յարդարու-
թեան քում :

Տէր , եթէ զշրթունս իմ բանաս , բերան իմ
երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մատուցանե-
աք . բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ . զսիրտ սուրբ
և զհոգի խոնարհ աստուած ոչ արհամարհէ :

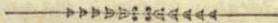
Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի , և շինես-
ցին պարիսպքն երուսաղեմի .

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդա-
բութեան . յորժամ ուխտից պատարագս հան-
ցեն 'ի սեղան քո զուարակս :

Փառք Հօր և : Ա՛յժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈԶ

Երկրպագեմք քեզ տէր Աստուած մեր՝ անցեալքս ընդ երկարութիւն զիշերիս . և կանխեալքս ՚ի տեղւոյ խոստովանութեան . մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր . Օքեզ տէր օրհնեմք և փառաւորեմք , և զքէն տէր զոհանամք . որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանիլ ՚ի ժամառաւօտուս : Արժանաւորեա զմեզ տէր անձառխոստմանց քոց , զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտդ Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս տէր մեր . կեցո և ողորմեա : Աղորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում . ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ .

ՓՈՒՍ

Ալէլուիա ալէլուիա :

- Օրհնեցէք զտէր յերկնից . օրհնեցէք զնա ՚ի բարձանց :
- Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա . օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :
- Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին . օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյս :
- Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . և ջուրք որ ՚ի

վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք զանուն տեառն •
Օրհնա ասաց՝ և եղեն , հրամայեաց՝ և հաս-
 տատեցան •

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից • սահման
 եղ , և ոչ անցանեն •

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք և ամենայն խորք •
 Հուր և կարկուտ , ձիւն և սառն , հողմ և
 միրիկ , որք առնէք զբան նորա •

Լերինք և ամենայն բարձունք , ծառք պտղա-
 բերք և ամենայն մայրք •

Պազանք և ամենայն անասունք , սողունք և
 ամենայն թռչունք թեւաւորք •

Թաղաւորք երկրի և զօրք իւրեանց , իշխանք
 և ամենայն դատաւորք երկրի •

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և տղայք
 օրհնեցէք զանուն տեառն •

Բարձրացաւ անուն նորա միայն • խոստովանու-
 թիւն նմա յերկինս և յերկրի •

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ •
 օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա յորդ-
 ւոցն իսրայելի ժողովոյն՝ որ մերձ է առ տէր •

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն ՚ի նոր , օրհնու-
 թիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց •

Աւրախացի իսրայել յարարիչ իւր • որդիք սիօնի
 ցնծացեն ՚ի թաղաւորն իւրեանց •

Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութեամբ , սաղ-

մոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա ,
 և աճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ , և բարձր
 առնէ զհեզս ՚ի փրկութեան .

Պարծեսցին սուրբքն փառօք , և ցնծասցեն ՚ի
 հանգիստ իւրեանց , և բարձր արասցեն զաստ-
 ուած բերանօք իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ ՚ի ձեռս նոցա , առնուլ ըլ
 հատուցումն ՚ի հեթանոսաց , ՚ի յանգիմանու-
 թիւն ամենայն ժողովուրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք , զզօրա-
 վարս նոցա ձեռնակապօք երկաթօք :

Առնել նոցա զատաստան ըստ գրոց . և փառք
 այս են ամենայն սրբոց նորա :

Օրհնեցէք զաստուած ՚ի սրբութե՛ն նորա , օրհ-
 նեցէք զնա ՚ի հաստատութե՛ն ՚ի զօրութե՛ն նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նորա , օրհնե-
 ցէք զնա ՚ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութեան , օրհնե-
 ցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գովեցէք զնա
 ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր , գովեցէք զնա
 ՚ի բարբառ լսելիա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն գոհութեան , ամենայն
 հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Փառք և օր և : Այժմ և միշտ և :

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ . և յերկիր խաղաղութիւն 'ի մարդիկ հաճութիւն . Աւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս , օրհնեալ ես տէր Աստուած մեր . օրհնեմք զքեզ և զովեմք ըզքեզ . Խոստովանիմք տէր զքեզ և երկիրպագանեմք քեզ . փառաւորեմք զքեզ . զոհանամք տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց . Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային . Աստուած և հայր ամենակալ . Տէր և որդի հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և սուրբ որդի . Տէր Աստուած դառն Աստուծոյ և որդի հօր . որ առեր զմերս 'ի կուսէն . Աղարմեցար , բարձեր զմեզս աշխարհի . և արդ ընկալ զաղաչանս մեր : Սուրբդ որ նստիս ընդ աջմէ հօր՝ ողորմեաց մեզ . Օհ դու միայն սուրբ՝ դու միայն բարձրեալ ես՝ դու միայն տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . Տէր և հոգիդ սուրբ՝ որ 'ի փառս Աստուած ընդ հօր . ամէն :

Աւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ . տէր և զովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից . Արժանի արա տէր զօրդ զայս խաղաղութեամբ . և առանց մեղաց պահեա զմեզ . Օրհնեալ ես տէր Աստուած հարցն մերոց . զովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս . ամէն . Օրհնեալ տէր՝ ուստ ինձ զարդարութիւնս քո : (երեց՝ երկէ) . Տէր ապա

ւէն եղեր մեր յազգէ յազգ : Ես աղաչեմ տէր
 ողորմեա ինձ . և բժկեա զանձն իմ . ես մեղաց
 քեզ : Յոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո . և
 զփրկութիւնս քո տուր մեզ : Տէր ողորմութիւն
 քո յաւիտեան . զբորձս ձեռաց քոյ մի անտես
 առներ : Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի .
 ուստ ինձ առնել զկամս քո՝ զի դու ես Աստ-
 ուած իմ : Ի քէն է տէր՝ աղբիւր կենդանու-
 թեան . և լուսով երեսաց քոյ տեսանեմք զոյս :
 Օ աղեա զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն
 զքեզ տէր :

ԲԱՐՈՋ ԿԻՒՐԱԿԵԻՑ ԵՒ ՅԻՆԱՆՑ

Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ .
 տէր ողորմեա :

Ասան խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և
 հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ . զտէր աղա :

Ասան ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկո-
 պոսաց . զտէր աղա :

Ասան հայրապետին մերոյ տեառն (այս անունն)
 կենաց՝ և փրկութեան հոգւոյ նորին . զտէր ա :

Ասան վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւա-
 գաց՝ զպրաց . և ամենայն ուխտի մանկանց ե-
 կեղեցւոյ . զտէր աղա :

Սան բարեպաշտ թագաւորաց և աստուած
ճասէր իշխանաց՝ զօրաւորաց և զօրաց նոյնն .
զտէր աղա :

Սան զի տէրն ամենակալ հնադանդեցուսցե
առաջի նոցա զամենայն պատերազմունս թշնա
մեաց . զտէր աղա :

Յաղազս հարց և եղբարցն մերոց՝ որք ՚ի դե
րութեան են և ՚ի չար ծառայութեան . զտէր :

Յաղազս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խա
ղաղութեամբ հասանիլ ՚ի նաւահանդիսան բա
րութեան . զտէր աղա :

Յաղազս հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝
փութապէս առողջութեան . զտէր աղա :

Յաղազս բարեխառնութեան օգոց՝ անձրեւաց
քաղցրութեան , և պտղոց աստուութեան . ըզ
տէր աղա :

Յաղազս ուխտաւորաց և պտղաբերից ՚ի սուրբ
եկեղեցի Աստուծոյ . զտէր աղա :

Եւ յաղազս այնոցիկ , որք մասնեալք են ՚ի
ձեռս անօրինաց փասն անուանն Քրիստոսի .
զտէր աղա :

Յաղազս հողւոցն հանգուցելոց , որք ճշմա
րիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիստոս ննջեցին .
զտէր աղա :

Յաղազս փրկելոյ զմեզ տեառն Աստուծոյ՝ յե
րեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն . զտէր աղա :

ՔԱՐՈՋ

Յիշե՛ս ջիբ և զամենայն սուրբս և նորօք զտէր
աղաչեսցուք :

Քառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղա
զու՛թեամբ անցուցանել՝ հաւատով ՚ի տեառնե
խնդրեսցուք :

Քհրեշտակ խաղաղութեան պահապան ան :

Քքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց :

Քսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւնն :

Եւ ևս միաբան : Քանձինս : Աղորմեաց մեզ :

ՔԱՐՈՋ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԻՅ

Մտուած մեծ հզօր և փառաւորեալ • լուսա
ւորիչ սրբոց՝ և ՚ի սուրբս հանգուցեալ • զճրգ
նութիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք
առ քեզ • աղաչեմք :

Ղուր տէր և ողորմեա :

Որ անդադար օրհնաբանիս ՚ի դասուց հոգեղե
նաց երկնաւոր զուարթնոցն, արժանաւորեա ըզ
մեզ ուղիղ փառատրութեամբ ընդ սուրբս քո
երկրպագել մեծի և ահաւոր տէրութեանդ քոյ •
աղաչեմք :

Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով ՚ի յիշատակս վե

կայից քոյ • որք հետեւողք եղեն լուսազարդ
 ճանապարհաց քոյ տէր • որ վասն մեր յանձն
 առեր զչարչարանս խաչի և մահու • աղաչեմք •
 Սատարիչք հաճոյից կամաց աստուածութեանդ
 քո • զանձինս իւրեանց պատարագեցին 'ի վկա
 յութիւն ճշմարիտ սիրոյ քոյ • և բուրեցին ըզ
 հոտ անուշից տէրութեանդ քոյ • աղաչեմք •
 Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ
 քում սրբոյ • մաքրեալ զմիտս՝ և զխորհուրդս
 իւրեանց երկիւղելի քով սրբով • և դասակիցք
 եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն • աղա •
 Քարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին,
 և յովհաննու կարապետին • սրբոյն ստեփանոսի
 նախավկային • և սրբոց առաքելոց մարգարէից
 և մարտիրոաց • և սրբոյն զրիզորի մերոյ լուսա
 ւորչին • Քարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոյն
 (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ • Եւ ամե
 նայն սրբոց քոց տէր՝ որք միացան 'ի սէր Աստ
 ուածութեանդ քոյ՝ յիշեա զհոգիս ննջեցելոց
 մերոց • և այց արա 'ի քում գալստեանդ • աղա •

Յիշեա տէր և ողորմեա •

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ • և զգործս
 բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք •

Լուր մեզ տէր Աստուած •

Չանձինս մեր և զմիմեանս տեառն Աստու •

Քեզ տեառնդ յանձն եղիցուք •

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր ըստ մեծի .
Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . լուր տէր և ու
ղորմեա :

ՔԱՐՈՋ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՅ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք ՚ի շա-
ւիղս արքայութեան՝ երկնից . մեծապայծառ ջա-
հիւ՝ հաւատով և սիրովն իւրեանց , ծագեցին ըզ-
լոյս աստուածգիտութեան ՚ի սիրտս մեր . աղա-

լուր տէր և ողորմեա :

Պահպանութեամբ խորհրդոց բանից և գործոց
մերոց , սրբութեամբ փառաւորել զամենասուրբ
զերրորդութիւնն զհայր և զորդի և զսուրբ հո-
գին յաւիտեանս ամէն . աղա :

Աղաչանօք սրբոց հայրապետացն տէր , որք ճշդ-
նեցան վասն անուանդ քում սրբոյ . նայեաց յեր-
կրպագութիւն ժողովելոցս . և շնորհեա մեզաց
զթողութիւն . և հան մասն և բաժին ընդ սուրբս
ամենայն . աղաչեմք :

Նարեխօսութեամբ սրբուհւոյ : ԱՆ ԼԱ ԱՌԱ :
Օ, անձինս մեր . Ողորմեաց մեզ տէր :

ՔԱՐՈՉ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ ԵՒ ՃԳՆԱԻՈՐԱՑ

Չճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս
ունիմք առ բարերար որդիդ Մատուծոյ . զի շե-
նորհեսցես աշխարհի զանշարժ զխաղաղութիւն .
և պահեսցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի ,
հաստատեալ ՚ի վերայ հիման առաքելոց և մար-
գարէից . աղաչեմք :

Չճգնութիւն սրբոց մարտիրոսացն բարեխօս
ունիմք առ բարերար որդիդ Մատուծոյ , զի խա-
ղաղասցին խռովութիւնք . դադարեացին յար-
ձակմունք թշնամեաց . տնկեսցի սէր և արդա-
րութիւն ՚ի յերկրի . աղա :

Մղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն տէր , որք ճրգ-
նեցան վասն անուանդ քում սրբոյ . նայեաց յեր-
կրոսպառութիւն ժողովելոցս , և շնորհեա մեղաց
զթողութիւն , և հան մասն և բաժին ընդ սուրբս
ամենայն . աղա :

Մղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկա-
յիցն տէր , որք զանձինս իւրեանց տաճար մաք-
րեցին հոգւոյդ քում սրբոյ . պարզեւեա յերկ-
րի մերում զքաղցրախառն օդ՝ և զզուարձալի
զբոյս . առ ՚ի լցումն լինիլ ամենայն հարկաւոր
պիտոյից մերոց . աղա :

Բարեխօսութեամբ . Եւ և ս առա . **Չ**անձինս .
Ողորմեաց մեզ :

ՔԱՐՈՋ ԵՆԵԴԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ԱԻԵՏԵԱՑ
ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ ԵՒ ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻՆ

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն • որ ՂԵՍՏՈՒԼԱԾՆ
ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քուժ կրեցեր, և
ցնծութիւն աշխարհի ծնար զբանն ՂԵՍՏՈՒԼԱԾ •
աղաչեմք •

Մայր սուրբ բարեխօսեա •

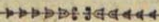
Ղաչեա վասն մեր զառ ՚ի քէն զմարմնացեալն
ՂԵՍՏՈՒԼԱԾ • որ խոնարհեցաւ ՚ի հայրական ծո-
ցոյ • էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս՝
առնել խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի • աղա •
Ղաչեա • Ներել մեզ անտես առնել զյանցանս
մեր • և տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լե-
նիլ հակառակամարտիյն ՚ի պատերազմի • աղա •
Ղաչեա • Օ ի լռեսցին պատերազմունք • դա-
դարեացին յարձակմունք թշնամեաց • անկեցի
սէր և արդարութիւն ՚ի յերկրի • աղա •

Ղաչեա • Նճեցուցանել յերկրի մերում զքաղցր
բղխումն աղբերաց • զառատ պտղաբերութիւնն
բուսոց՝ և անկոց • առ ՚ի զուարճալի լինիլ ամե-
նայն հարկաւոր պիտոյից մերոց • աղա •

Ղաչեա • Օ ի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր
սուրբ • շինեալ ՚ի վերայ հիման առաքելոց և մար-
գարէից • պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ
գալստեան իւրոյ • աղա •

Աղաչեա վասն մեր սրբուհի զմիածին քո զորդին . և վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ընդունիլ յարքայու թիւնն երկնից . և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն . աղաչեմք :

Եւ ևս առաւել . **Օ** անձինս . Ողորմեաց մեզ .
Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . մայր սուրբ բարեխօսեա :

ՔԱՐՈՉ ՊԱՀՈՑ

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած ըզհայր տեառն մերոց **Յիսուսի Քրիստոսի** . գոհանալով զնմանէ՝ որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ , և առաջնորդեաց մեզ 'ի խաւարէ 'ի լոյս . 'ի մահուանէ 'ի կեանս . յապականութենէ յանապականութիւն . յանգիտութենէ 'ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ .
Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք 'ի նմանէ , զեզերկարութիւն տունջեանս խաղաղութեամբ և ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել 'ի մէնջ .
Եւ պարսպեալ պահեսցէ ըզժողովուրդս իւր **Աստուածային** զօրութեամբն . որ 'ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի .
Ամենակալ տէր **Աստուած** մեր . կեցո և ողորմեա :

Օ առաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղա-
ղութեամբ անցուցանել հաւատով 'ի տեառնէ
խնդրեսցուք :

Օ հրեշտակ խաղաղութեան պահապան ան :

Օ քառութիւն և զթողութիւն յանցանաց :

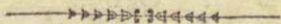
Օ սրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւնն :

Եւ ևս միաբան : Օ անձինս մեր : Ողորմեաց :

ՔԱՐՈԶ

Ս ան լսելի լինելոյ տեառն Աստուծոյ ձայնի
աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
Աստուածածնին : Եւ իջանելոյ 'ի վերայ մեր ու
ղորմութեան և զթութեան տեառն Աստու-
ծոյ : Ամենակալ տէր Աստուած մեր . կեցո և
ողորմեա :

Փ Ո Ւ Յ

Օրհնեցէք մանկունք զտէր . և օրհնեցէք զա-
նուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ , յայսմհետէ մին-
չեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու օրհնեալ
է անուն տեառն :

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց տէր, և
 յերկինս են փառք նորա:

Ով է որպէս տէր աստուած մեր ՚ի բարձունս բը-
 նակեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ
 զտառապեալս յաղբեւաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս թո-
 ղովորդեան իւրոյ:

Ննակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրախամիտ,
 որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

Փառք Հօր և: Այժմ և միշտ և:

ՔԱՐՈԶ ԿԻՒԱԿԷԻՑ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Խնդրեցուք հաւատով միաբանութեամբ ՚ի
 տեսանէ՝ զի զողորմութեան զչնորհս իւր ա-
 րասցէ ՚ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալ կեցու-
 ցէ և ողորմեսցի:

ՔԱՐՈԶ ԹԱՓՕՐԻ ԵՒ ԽԱԶԻ

Սուրբ խաչիւս աղաչեցուք զաէր, զի սովաւ
 փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ
 ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ տէր Աստուած
 մեր, կեցո և ողորմես:

ՔԱՐՈՋ ԶԿՆԻ ՄԱՆԿԱՆՑՆ

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և
հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր աղա-
ջեցուք: Ասացուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

ՓՈՒ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅ

Սիրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց •
զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յա-
ւուրս իմ կարգացի առ նա:

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու • և վիշտք
դժոխոց գտին զիս:

Օնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զա-
նուն տեառն կարգացի:

Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ • ողորմած աստուած
մեր ողորմի՛ և պահէ զտղայս տէր:

Ես խոնարհ եղէ՛ և տէր կեցոյց զիս • դարձ անձն
իմ՝ ի հանգիստ քո, զի տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ, զաչս իմ յար-
տասուաց, և զոտս իմ՝ ի գայթակղութենէ, հա-
ճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց •
Հաւատացի զոր և խօսեցայ • և ես խոնարհ
եղէ յոյժ:

- Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն
մարդ սուտ է :
- Օ, ի՞նչ տաց արիսուր տեառն ընդ ամենայնի՞
զոր և ետ խնձ :
- Օ, բաժակ փրկու թեան ընկալայց, և զանուն
տեառն կարգացից :
- Օ, աղօթս իմ տեառն տաց՝ առաջի ամենայն
ժողովուրեան նորա :
- Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւ-
րոց . ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի
ազախնոյ քոյ :
- Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատուցից պա-
տարադ օրհնութեան, և զանուն տեառն կար-
գացից :
- Օ, աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն
ժողովուրեան նորա . 'ի դաւ ի թս տան տեառն,
և 'ի մէջ քո երուսաղէմ :
- Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք . դովեցէք ըզ-
նա ամենայն ժողովուրդք :
- Օ, օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր . և
ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան :
- Եստուած յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօ-
րութեան քում իրաւ արա խնձ :
- Եստուած լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր բա-
նից բերանոյ իմոյ :
- Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խընդ .

րեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օղնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճըշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա :

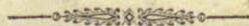
Աս կամօք իմովք պատարազս մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է :

Յամենայն ներդութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի տղախնոյ քոյ, և արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օղնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր և : Այժմ և միշտ և :

ՓՈՒ ՅԱՒՈՒՐՍ ՊԱՀՈՅ

Բանից իմոց ունին դիր տէր, և 'ի միտ առ զազազակ իմ :

Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թաղաւոր իմ և աստուած իմ :

Աս զքեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց, յանդիման լինիլ առ քեզ :

Ոչ թէ դու աստուած կամիս զանօրէնութիւն .
 և ոչ բնակին առ քեզ չարք և անօրէնք մի
 բնակեցին առաջի աչաց քոց :

Ետեցեր զայնոսիկ , ոյք դործեն զանօրէնութիւն .
 կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զսուտ :

Քայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առ-
 նես դու տէր . այլ ես ըստ բազում ողորմու-
 թեան քում մտից 'ի տուն քո . և երկիրպագից
 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում .
 վասն թշնամեաց իմոց՝ ուղիղ արա առաջի իմ
 զճանապարհս քո :

Քի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն .
 և սիրտք նոցա նանրեալք են :

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք նոցա . և
 լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :

Դատեա զնոսա աստուած զի անկցին 'ի խոր-
 հրդոց սրտից իւրեանց . ըստ բազում ամբա-
 ըրչտութեան նոցա մերժեա զնոսա . զի դառ-
 նացուցին զքեզ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են
 'ի քեզ . յաւիտեան ցնծասցեն . և բնակեցիս
 դու 'ի նոսա :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո , զի
 օրհնեսցես դու զարդարն . տէր որպէս զինու-
 հաճութեամբ քոյ պսակեցեր զնոսա :

Եւ յաք առաւօտու ողորմութեամբ քով • յնծա-
ցաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց
մերոց •

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ
արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս •
Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս ձեռաց
քոց, և առաջնորդեա որդւոց նոցա • եղիցի
լոյս տեառն աստուծոյ 'ի վերայ մեր •

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ տէր •
և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ •

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր՝ տէր, լուր
ձայնի իմում •

Եղիցին ահանջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից իմոց •
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր՝ տէր, իսկ
ո՞ կարէ կալ առաջի քո • զի 'ի քէն է քաւութիւն •

Սասն անուան քո համբերի տէր • համբեր անձն
իմ բանի քում • յուսացաւ անձն իմ 'ի տէր •

Ի պահէ առաւօտու՝ մինչև յերեկոյ • 'ի պահէ
առաւօտու՝ յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր •

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում • 'ի նմանէ
է փրկութիւն, և նա փրկեաց զիսրայէլ յամե-
նայն նեղութեանց նորա •

Եւ երբ արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս
քո • զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ •

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից • զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ •

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր . զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զկամս քո . զի դու ես ան իմ
հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիղ

Ասն անուան քո տէր՝ կեցուցես զիս , արդա-
բութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ .
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ .
և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ . զի ես
ծառայ քո եմ :

Աստուած յանուան քում կեցո զիս , և 'ի զօ-
րութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ուկն զիր բանից
բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք խընդ-
րեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան զքեզ աս-
տուած առաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր ընդու-
նող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ , ճըշ-
մարտութեամբ քով սատակեա զնոսա :

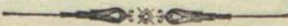
Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ .
և խոստովան եղէց անուան քում տէր զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ վրկեցեր զիս , և
'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Փառք հօր և , Այժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈՉ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԳՈՅ

Սուրբ ճղնաւորօքն աղաչեսցուք զտէր , որք
 զչարսն պարտեցին , նեղութեանցն համբերեցին :
 Աւսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն
 արժանի եղեն : Աղօթիւք նոցա և բարեխօսու
 թեամբ մեզ ողորմեսցի : Ամենակալ տէր Առա
 ուած մեր . կեցո և ողորմեա :

ՔԱՐՈՉ ՅԱՒՈՒՐՍ ՊԱՀՈՅ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած , զի պահ
 պաննացէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ սուրբ
 և պատուական խաչիւն իւրով 'ի խաղաղութե .
 Ամենակալ տէր Աստուած մեր . կեցո և ողոր :

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո . զճնողսն մեր ,
 զվարդապետս , զեղբարս , զընկերս , զկերակրիչս ,
 զուխտաւորս , զճանապարհորդս , զհանգուցիչս ,
 զվաստակաւորս , զխոստովանողս , զապաշխարողս ,
 զգերիս , զհիւանդս , զնեղեալս , զիշխանս , ըզ
 չարարարս , զբարերարս , զթշնամիս , զատելիս ,
 և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Օրհնեալ տէր մեր: Հայր մեր որ յերկինս:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի
յառաջ քան զարեւ է անուն նորա:

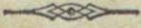
Ի նա օրհնեցին ամենայն ազգք երկրի, և ամենայն
ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ տէր Մատուած խորայելի՛ որ շառնէ
օքանչելիս միայն, և օրհնեալ է անուն սուրբ
փառաց նորա յաւիտեան, լոցի փառօք նորա
ամենայն երկիր, եղիցի եղիցի:

Փառք Հօր և Արդւոյ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք,
ընկալ կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Արդւոյ և:

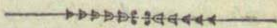
ՔՅՐՈՋ

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս արեւու ընդ ամե-
նայն տեղիս քրիստոնէութեան, ուր և կարդան
զանուն տեառն սրբութեամբ՝ տէր աղօթիւք
նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի՝
Ուխտիւք զՄատուած աղաչեսցուք, զի նա փրք-
կեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց և ՚ի ցանկութենէ աշխար-
հի։ Ընկալցի զուխտս և զինդրուածս սրտից
մերոց, և արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և
պատուիրանաց իւրոց ընդ ամենայն սուրբս իւր։

Մենակալ տէր Մատուած մեր կե։

Օ առաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղա-
ղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով ՚ի տեառնէ
խնդրեսցուք։

Օ հրեշտակ, Օ քաւութիւն, Օ սրբոյ խա-
լել և ս միաբան, Օ անձինս, Ողորմեսց մեզ։

ՓՈՒ

Մաղապետաց և տէր ամենայն երկիր, ծա-
ռայեցէք տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք
զի նա է տէր աստուած մեր։

Մա արար զմեզ, և ոչ մեք էսք, մեք ժողո-
վուրդք և խաշն արօտի նորա։

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ ,
և օրհնութեամբ ՚ի յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն , և օրհնեցէք զա-
նուն նորա :

Քաղցր է տէր , յաւիտեան է ողորմութիւն նո-
րա . ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա :
Փառք Հօր և : Այժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչես : (Տես երես 47) :

ՓՈԽ

Աստուած աստուած իմ , ես առ քեզ առաւօտ
առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ հողի իմ , քանի՞
պատիկ եւս և մարմին իմ :

Արպէս երկիր անապատ և անջուր , ուր ոչ գոյ
ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց քեզ , տեսանել
ինձ զղորութիւն քո և զփառս քո :

Ասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան ըզ
կեանս իմ , և շրթունք իմ դովեցեն զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ , և յա-
նուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Արպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութենէ լոցի անձն

իմ, շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բե-
րան իմ:

Օ, ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ ա-
ռաւօտու կանխեալ խօսէի ընդ քեզ:

Օ, ի եղեր իմ օղնական, ՚ի հովանի թևոց քոց
ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ, և զիս ընկալաւ աջ քո,
և նոքա ՚ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ:

Մացեն ՚ի ներքոյ անդնդոց երկրի, մասնեսցին
՚ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուխուց եղիցին:

Թաղաւոր յուսացաւ ՚ի տէր, գովեսցին ամե-
նեքեան՝ ոյք երդնուն նովաւ, խցցին բերանք
այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրաւութիւն:

Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ
քեզ, յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ:

Օ, աստուած կեսցես զիս ՚ի ժողովոց չարաց, ՚ի բազ-
մութենէ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց,
լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան:

Չգել ՚ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք,
յանկարծակի ձգեսցեն ՚ի նոսա, և մի՛ երկիցեն:

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չա-
րութեան, խորհեցան թագուցանել ինձ որո-

գայթ, և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր:

Կննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան ՚ի
քննել զքննութիւն:

Մատիցէ այր ՚ի խորութիւնն սրտի իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած:

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տկարացան ՚ի նոսա լեզուք նոցա, և խռովեցան ամենեքեան ոյք հայէին ընդ նոսա:

Երկեալ ամենայն մարդ, ՚ի պատմել զգործս աստուծոյ, և զարարածս նորա ՚ի միտ առին:

Ուրախ եղիցի արդար ՚ի տէր, և յուսասցի ՚ինա, նովալ գովեսցին ամենեքեան, ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Փառք Հօր և: Այժմ և միշտ և:

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք: Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս իւր, ծագեսցէ և այժմ զառատ ողորմութիւնն իւր ՚ի վերայ փառաբանչաց անուան իւրոյ: Ամենակալ:

ՓՈԽ

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պահասեսցի: Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանգստեան անոյց զիս:

Ղարձոյց զանձն իմ առ իս . և առաջնորդեաց
ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան վասն ան-
ուան իւրոյ :

Թէպէտ և զնացից ես ՚ի մէջ ստուերաց մա-
հու , ոչ երկեայց ՚ի չարէ , զի դու տէր ընդ իս ես :
Յուսքո և զաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս :
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն
յանդիմանն նեղչաց իմոց :

( ) Ծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քս որպէս
անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ՝ զամե-
նայն աւուրս կենաց իմոց . բնակիլ ինձ ՚ի տան
տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանանապարհ՝ յոր և զնացից . զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր . զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զկամս քո . զի դու ես աստ-
ուած իմ :

Հողի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր
ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուցես զիս , արդա-
րութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ .
և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ , զի ես
ծառայ քո եմ :

Աստուած մեր ապաւէնն և զօրութիւնն . օգնա
կան 'ի վերայ ներդութեանց , որք գտին զմեզ յոյժ .

Ասան այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խռովի
երկրի . 'ի փոփոխիլ լերանց 'ի սիրտս ծովու .

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա . խռովե
ցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա .

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աս
տուծոյ , և սուրբ արար զյարկս իւր բարձրեալն .

Աստուած 'ի մէջ նոցա , և նորա մի' սասանես
ցին . օգնեսցէ նոցա աստուած 'ի վաղորդենէ

մինչեւ 'ի վաղորդեայն .

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհեցան թա
ղաւորութիւնք . ետ զձայն իւր բարձրեալն' և

խռովեցաւ երկիր .

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ , ընդունելի է մեր
աստուած յակորայ .

Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ , որ արար
զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի .

Եհար զպատերազմ 'ի ծաղաց մինչեւ 'ի ծաղս
երկրի . զաղեղունս փշրեաց , զգէնս խորտակ
եաց , և զասպարս այրեաց հրով .

Անխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ աստուած .
բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և բարձրացայց 'ի

վերայ երկրի .

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է մեր
աստուած յակորայ .

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց . և տէր յընկերել ինձ փութա :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին , ոյք խնդրէին զանձըն իմ . դարձցին յետս և ամաչեսցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեսցեալք . ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :

Ասասցեն յամենայն ժամ . մեծ է աստուած , և ոյք սիրեն զփրկութիւն քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ , աստուած օգնեալ ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես . և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո զորդի աղախնոյ քո . և արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն , զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր և . Ա՛յժմ և միշտ և :

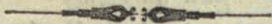
ՔԱՐՈՉ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զի յաջողեալ ուղղեսցէ զձանապարհս ծառայից իւրոց 'ի բարի և 'ի խաղաղութիւն : Ամենակալ տէր Աստուած մեր . կեցո և ողորմեա :

Ճ Ա Շ Ո Ւ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

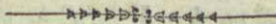

Յրհնեալ տէր մեր՝ Հայր մեր որ յերկնս։

Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ և
ամէն և

ԱԱՂՄՈՍ

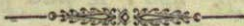
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմու
թեան քում. ըստ բազում գթութեան քում
քաւեա զանօրէնութիւնս իմ. (Յերես 25)։

ՔԱՐՈՉ ՄԵՆ ՊԱՀՈՑ

Միաբան ամենեքեան գոհացարուք զմարդա
սիրէն Աստուծոյ և զիրկէն մերմէ Յիսուսէ
Քրիստոսէ. Որ ազատեաց զազգս մարդկան ՚ի
շատապարտութենէ անիծիցն. և երարձ զմեզ
աշխարհի ՚ի ժամուս յայսմիկ խաչիւն. իւրով. և

չնորհեաց առատապէս զպարգեւս Հողոյն սրբոյ երանելի առաքելոյն : Խնդրեսցուք հաւատով զի զմեզ զամենեսեան՝ արասցէ հաղորդամեծամեծաց և Մատուածային բարեացն այնոցիկ : աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց : որք աստ և ընդ ամենայն տիեզերս : Արպէս զի անարատ վարուք, և ճշմարիտ առաքելնութեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա յայտաշխարհիս, զմասն և զվիճակ ժառանգութեան ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս նորա : զբնակութիւն յաւիտենական և երկնա ին խորանայն : զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Մատուած Յիսուս Քրիստոս : տէր մեր կեցո և ողորմեա :
 Օ՛ժամն և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ :
 Օ՛հրեշտակ : Օ՛քաւութիւն : Օ՛սրբոյ խաւել և սմիարան : Օ՛անձինս մեր : Աղորմեաց :

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր աստուած օրհնեալ : օրհնեալ է տէր զօրհանապազ :

Մատուած մեր՝ աստուած կենարար : և նա փրկեացէ զմեզ :

Տէր աստուած օրհնեալ : օրհնեալ տէր զօրհանապազ, առաջնորդեցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն
յանդիման նեղչաց իմոց :

Օճեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ քո որպէս ա
նասպակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեացէ՛ զամե
նայն աւուրս կենաց իմոց . բնակիլ ինձ ՚ի տան
տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Յոյց ինձ ճանասարհ՝ յոր և գնացից . զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր . զի վքեզ
ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զկամս քո , զի դու ես աստ
ուած իմ :

Հողի քո բարի՛ առաջնորդեացէ ինձ ՚ի յերկիր
ուղիղ :

Ս անն անուան քո տէր՝ կեցուցես զիս , արդա
րութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ :

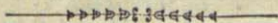
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ .
և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ , զի ես
ճառայ քոյ եմ :

Փառք Հօր և : Ա՛յ յիմ և միշտ և :

ՔԱՐՈՉ

Իւր ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք .
Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերար հողին
Աստուած , և խնդրեսցուք զողորմութիւն ՚ի

նմանէ . զի անցուսցէ 'ի մէջ զցասումն պատու-
հասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւ-
րով . Ամենակալ տէր Աստուած մեր . կեցո և .

Օրհնեալ տէր մեր : Հայր մեր որ յերկինս :

Օրհնեալ Հայր սուրբ անձ ճշմարիտ . ամէն .

ՍԱՂՄՈՍ

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմաւ-
թեան քում . ըստ բազում գթութեան քում
քաւեա զանօրէնութիւնս իմ . (Յերեա 25) .

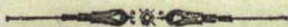
ՔԱՐՈԶ ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ

Արթուն մտօք եւ անզբօս խորհրդով կացցուք
միաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկե-
չին Յիսուսի Քրիստոսի . Հաւատով խնդրես-
ցուք 'ի նմանէ զհրեշտակ խաղաղութեան պա-
հասան անձանց մերոց . որ եկեալ բանակեսցէ
շուրջ զմեօք , և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յա-
մենայն հրեղէն նեախց սատանայի , որ թռչի 'ի
տուէ . յիրաց խաւարային գնացից՝ 'ի գայթակ-
զութենէ զիւին 'ի հասարակ պուր : Յօրմէ

զգուշութեամբ պահելով աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ ՚ի փրկութիւն անձանց մերոց. ՚ի պատիւ և ՚ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ. Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք ՚ի յայնութեան միաճնի որդւոյն Աստուծոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութեան մերոյ՝ ըստ նրմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց. Ասան զեզայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս տէր մեր. կեցողորմեա :

Օ՛ժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ.
 Օ՛հրեշտակ. Օ՛քաւութիւն. Օ՛սրբոյ խա.
 Եւ ևս միաբան. Օ՛անձինս մեր. Ողորմեաց :

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր՝ մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղվազեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր. զի աղքատացաք յուժ :

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ վասն փառաց անուան քոյ :

Տէր. փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ :

ՔԱՐՈՋ

Սանն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝ ազաչեսցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, և բըժըշկեսցէ զախոս և զհիւանդութիւնս հողւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց, և կատարեալ առողջութեամբ հասուցցէ զամենեսեան 'ի մըշտընջենաւոր և յանախտ կեանս: Ար առաքեցաւ 'ի հօրէ 'ի բժշկութիւն ազգի մարդկան՝ միածին որդին Աստուծոյ: Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս կեցո և ողորմեա:

Փ Ո Ւ Տ

Երանի որ խորի զաղքատն և զանանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տէր՝ օգնական է նմա 'ի մահիձս ցաւոց իւրոց: զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ 'ի հիւանդութենէ նորա:

Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ: բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:

Ար բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

Եսասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես , ապաւէն իմ աստուած , և ես յուսամ ՚ի նա :

Սա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին , և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . և ՚ի հովաւնի թեւոց նորա յուսասցիս :

Արպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճշմարտութիւն նորա :

Աչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի , և ոչ ՚ի նետէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ :

Յիրէ որ շքի ՚ի խաւարի , ՚ի գայթակղութենէ գիւին ՚ի հասարակ աւուր :

Ենկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք , և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին : Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու , և ըզ հատուցումն մեղաւորաց տեսցես . զի դու տէր յոյս իմ ես :

Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն . զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք մի՛ մերձեսցին ՚ի յարկս քո :

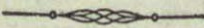
Չրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո , ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ . զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնացես դու, և առ
 սոն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :
 Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա . հո-
 վանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ :
 Սարդասցէ առ իս, և ես լուայց նմա, և առ
 նմա եղէց ՚ի նեղութեան :
 Փրկեցից և վառաւոր արարից զնա . երկայն ա-
 լուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :
 Փառք Հօր և : Մ, յԺմ և միշտ և :

ՔԱՐՈՋ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք :
 Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի Հօրէ վասն քաւու-
 թեան մեղաց և թողութեան յանցանաց . փրկ-
 կելոյ զմեզ ՚ի վշտաց և ՚ի նեղութեանց . իջա-
 նելոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և զթութեան
 տեառն Աստուծոյ ամենակալին . կեցո և ողոր :

Օրհնեալ տէր մեր, Հայր մեր որ յերկինս :

Օրհնեալ Արդիդ սուրբ անձ ճշմարիտ, ամէն :

ՍԱՂՄՈՍ

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմու-
 թեան քում . ըստ բազում զթութեան քում
 քաւեա զանօրէնութիւնս իմ : (Յերես 25) :

ՔԱՐՈՁ ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով կայ-
 ցուք միաբան յաղօթս անաշխ Տեառն մերոյ և
 փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, յիշելով զմեծա-
 մեծս նորա զանչափ շնորհս, զհամբերութիւն
 կենսատու Խաչին, և զհեղումն ազատեցուցիչ
 արեան նորա, և զսոցին նմանս՝ որ յայսմ ժա-
 մու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա: Եւ մեք
 զայս ամենայն զմտաւ ածելով՝ սրբեսցուք ՚ի
 մեղաց զխորհուրդս՝ զբանս՝ և զգործս մեր, կա-
 տարեսցուք զսրբութիւն անձանց մերոց ասիւն
 Լստուծոյ: Մի՛ յապաղիցուք խոստովան լինել
 նմա զմեղս մեր և խնդրել զթողութիւն մեղաց
 մերոց. զի մի՛ կորիցիմք անապաշխար՝ զյաւի-
 տենական կորուստն: Եւ մինչդեռ ժամանակս
 ՚ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս ՚ի կեանս այսո-
 սիկ, օրինակ վարուց մերոց ունելով զամենայն
 սուրբս և զյաղթող նահատակսն. որք միան-
 դամ ՚ի սկզբանէ հաճոյ եղեն տեառն և փրկչին
 բոլորեցունց: Արոց աղօթիւք և բարեխօսու-
 թեամբն՝ շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Լստուած՝
 զհաճոյսն իւր և զօգուան մեր խորհիլ միշտ և
 առնել, և անպատում պարգեւացն հաղորդս
 գտանիլ: Օ, որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց
 ճշմարիտն Լստուած՝ Յիսուս Քրիստոս տէր
 մեր. կեցո և ողորմեա:

Օ, ժամն և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ :
 Օ, հրեշտակ : Օ, քաւութիւն : Օ, սրբոյ խա :
 Եւ ևս միաբան : Օ, անձինս մեր : Ողորմեաց :

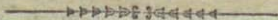

ՍԱՂՄՈՍ

Տէր՝ մի՛ մատներ զմեզ խաղառ վասն անուանդ
 քում սրբոյ . մի՛ ցրեր զուխտս քո . և մի՛ ՚ի բաց-
 եայ առներ զողորմութիւնս քո ՚ի մէնջ :

Ս, ասն արբահամու սիրելոյ քոյ , խահակայ
 ծառայի քոյ , և խարայելի սրբոյ քոյ :

Տէր՝ մի՛ մատներ զմեզ խաղառ վասն անուանդ
 քում սրբոյ . մի՛ ցրեր զուխտս քո . և մի՛ ՚ի բաց-
 եայ առներ զողորմութիւնս քո ՚ի մէնջ :

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զկենսատու փրկիչն մեր Քրիս-
 տոս՝ որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զա-
 րարածս փրկեաց . և հեղմամբ արեան իւրոյ
 զթողութիւն շնորհեաց յուսացելոց իւրոց : Ա-
 մենակալ տէր Աստուած մեր , կեցո և ողորմա

Փ Ո Ւ

Սիրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից խնոց .
 զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և ես յա-
 լուրս իմ կարդացի առ նա :

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու . և վիշտք
 դժոխոց գտին զիս :

Քնեղութիւն և զանձկութիւն գտի , և զա-
 նուն տեառն կարդացի :

Ո՞ տէր՝ փրկեա զանձն իմ , ողորմած աստուած
 մեր ողորմի՛ և պահէ զտղայս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՛ և տէր կեցոյց զիս . դարձ անձն
 իմ ՚ի հանդիստ քո , զի տէր օգնեաց քեզ .

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ , զաչս իմ յար-
 տասուաց . և զոտս իմ ՚ի դայթակղութենէ , հա-
 ճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ . և ես խոնարհ
 եղէ յոյժ :

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում , թէ ամենայն
 մարդ սուտ է :

Քի՛նչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ամենայնի՛
 զոր և ետ ինձ :

Օրաժակ փրկութեան ընկալայց , և զանուն
 տեառն կարդացից :

Օաղօթս իմ տեառն տաց՝ առաջի ամենայն
 ժողովոյեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն՝ մահ սրբոց իւրոց . ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ :

Հատեր զկասկանս իմ . քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան , և զանուն տեառն կարգացից :

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովուրդեան նորա . 'ի գաւիթս տան տեառն , և 'ի մէջ քո երուսաղէմ :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազնիք , գովեցէք ըզնա ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր , և ճշմարտութիւն տեառն մնացէ յաւիտեան , Փառք Հօր և , Մ. յԺմ և միշտ և :

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք :

Ս ան հանգուցեալ հողւոցն աղաչեսցուք ըզփրկիչն մեր Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ , և զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ուղորմութեան իւրոյ : Մ. մենակալ տէր :

ԺԱՄԱՄՈՒՏԻՔ

ՇԱՐԱԹԱՊԱՀՈՅ ԲՇ. ԳՇ. ԵՇ. ՅՈՐՍ ՏՕՆՔ ՈՉ ԼԻՆԻՆ

Որ ՚ի Հօրէ առաքեցար Փրկիչ և մարմնացար ՚ի սրբոյ կուսէն . որ վասն մեր ՚ի յերկնից իջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս . զխաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր , որ խաղաղութեանց ես թագաւոր . զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝ որ յամենայնի ես դու կարող մարդասէր :

ՊԱՀՈՅ ԴՇ. ԵՒ ՈՒՐ.

Որ ըստ ամենայն միտս անցանես , զխաղաղութիւն քո Մատուած տուր մեզ հանապազ՝ զքեզ աղաչեմք :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԻՐԱԿԷԻՑ

Միածին որդի և բանդ Մատուած և անմահ էութիւն , որ յանձն առեր մարմնանալ ՚ի սրբօրուհւոյ Մատուածածնէն և ՚ի միշտ կուսէն . անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս Մատուած մեր . մահուամբ զմահ կոխեցեր . մինդ ՚ի սրբոյ Երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյն՝ կեցո զմեզ :

ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ա. Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զբանն աշխարհիզբն յղացար և զԱստուածն անխմանալի ծնար. զանպարագրելին ՚ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդագար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց:

Բ. Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ երկըջ պագէ եկեղեցի ուղղափառաց, քանզի՝ ուր քերովբէքն բազմաչեայք և աթոռք հրանիւթք և վեցթեւեան սերովբէքն նայիլ ոչ իշխէին, կրեցեր անսերմնապէս զանապականումն ՚ի յարգանդի քում որպէս աղախին զտէր. և ծնար որպէս զմարդ զԱստուածն բոլորից զմարմնացեալն առ ՚ի քէն զանձառ զբանն ՚ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց:

Գ. Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ և սուրբ Հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեանց ըստեղծիչն յղացեալ ծնար անձառապէս. մարմնացելոյն առ ՚ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր:

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻ

Օ՛րո՞ւնքն այսօր Միմէօն՝ հոգւովն դայր 'ի տաճարն՝ երեւելով քերովբէիցն վեհագոյն , զե որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին հայիլ 'ի յահեղ փառացն , սա 'ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրէր համարձակապէս և գգուէր որպէս զմանուկ . և աղերսելով հայցէր արձակիլ 'ի խաղաղութիւն .

Անսկզբնական բանդ Աստուած . 'ի վերջն աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ 'ի կուսէն . և արարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանակաւ . սուրբ տէր սրբութեանց և անկարօտ մաքրութեանց . եկիր 'ի տաճարն քառասնօրեայ , զօրինացն կատարեցեր զարդարութիւն : Օ՛ր բարձեալ Միմէօնի զանպարազրելիդ 'ի գիրկս իւր հայցէր , որ արձակիչդ ես կապելոց՝ արձակեալիս 'ի խաղաղութիւն . Ա՛սան որոյ՝ ընդ ծերունւոյն Միմէօնի վերագոչեմք առ քեզ տէր , սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ՝ տէր զօրութեանց , լի են երկինք և երկիր փառօք քսվք 'ի փրկութիւն մեզ Քրիստոս Աստուած փառք քեզ :

ՂԱԶԱՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Օ՛ղազարու ննջումն՝ որպէս կանխագէտ յաւ

ռաջ ասէիր • որ և 'ի բեթանիա յառաջէիր՝ զե
 յարուսցես զսիրելին քո • Արդ՝ և մեք գոչելով
 ասեմք , օրհնեալ որ դաս 'ի չարչարանս կամու
 հօր՝ 'ի փրկութիւն անձանց մերոց •

Յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն զա
 զարու • յորժամ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն
 զաղարու • աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր ա
 սելով՝ զազարէ՛ արի եկ արտաքս • Իսկ մեռեալն
 'ի գերեզմանէն յարեաւ • և նոյն ինքնդ զանմա
 հութեան պարգեւսդ ետուր սիրելւոյդ • և
 Աստուածային ձայնիւդ 'ի գերեզմանէն կոչեցեր •
 Ասն որոյ՝ և մանկուհիք երրայեցւոց ոստովք
 օրհնէին զանմահ թաղաւորութիւն քո • Բնդ
 նոսին և մեք ասեմք • ովսաննայ՝ օրհնեալ է դա
 լուստ քո • օրհնութիւն 'ի բարձունս , օրհնեալ
 որ զալոցդ ևս անուամբ տեառն •

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ

Յնժա երուսաղէմ և զարդարեա զառադաստ
 քո սիօն • քանզի՝ ահա թաղաւոր քո Քրիս
 տոս նստեալ 'ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութիւն ցու
 ցանելով դայ մտանէ յառազաստ քո • Աւ մեք
 աղաղակեմք , ովսաննայ օրհնեալ եկեալ 'ի յա
 նուն տեառն • որ ունի զմեճ զողորմութիւն •

ԶԱՏԻ

Քրիստոս յարեալ ՚ի մեռելոց . մահուամբ ըզմահ կոխեաց . և յարութեամբն իւրով մեզ զկենանս պարզեւեաց . նմա փառք յաւիտեանս ամէն :

ՅԻՆԱՆՑ

Ահաւոր և սքանչելի է խորհուրդ փրկութեան մերոյ . որ անսկիզբն ՚ի հօրէ անճառաբար մարմնացաւ ՚ի կուսէն . խաչի համբերելով և կամաւոր մահուամբն իւրով զկենդանութեան մեզ պարզեւեաց շնորհս :

Քանզի յարեալ ՚ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած յաւիտենից՝ արարիչ և յարութիւն ազգի մարդկան . զոր օրհնեն անդադար զինուորութիւնք հրեշտակաց և ամենայն զուարթունք երկնից : Ընդ որս գոչելով ասեմք փառք սոսկալի յարութեան քո տէր :

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Վիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ ՚ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին . ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յեղովմայ . և եկեալ մտանէ փառօք ՚ի փառս . տէր փառք քեզ :

Որ յանպատում աթոռ նստիս և յանմարմնոցն վերօրհնիս, անհասանելի բանք Աստուած ՚ի յերկրի երեւեցար ճշմարիտ մարդ. զտնօրէնութեանն կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և մահու համբերեցեր. և զհրաշալի զյարութիւնդ քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ. այսօր համբարձար փառօք ՚ի յերկինս և զկուսածին մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդեցեր. զոր տեսեալ եսայիսս՝ նախաձայնեալ ասէր, ո՞վ է սա որ գիմեալ գայ յերկրէ. Հիացեալ պետութեանց երկնից զոչէին առ միմեանս, համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր ՚ի վեր և մոցէ թագաւոր փառաց: Արդ՝ որ յամենայնի կարողք ես և հզօր, շնորհեա և մեզ հանգիպիլ քեզ ամպովք ՚ի միւսանգամ քո գալստեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր:

ՀՈԳԵԳԱԼՍԵՍՆ

Ա. Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ և երկիրպագանեմք՝ որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս և խողաղարար աշխարհի. որ զտղիտութիւն աշակերտացն բազում գիտութեամբ լցեր՝ և ՚ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անձառելեօք ցուցար նոցա. ազաղա կեմք տէր խնայեա և կեցո զմեզ:

Բ. **Ա**յսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հան-
գեար յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնոսա . և
այժմ աղաչեմք զքեզ սուրբ Հոգիդ Աստուած ,
որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց և խա-
ղարարար աշխարհի , խնայեա և կեցո զմեզ :

Գ. **Վ**ասնորոյ և մեք զՀոգիդ սուրբ Աստուած
ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միասնական խոստովա-
նիմք . եւ հայցեմք մեզ 'ի վերնատուողէդ զհո-
գեւորական խաղաղութիւնդ . տէր փառք քեզ :

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ

Երեւի Տէրդ այսօր աշակերտացն 'ի թափօրա-
կան լերինն . և աշակերտացդ զարհուրեալք ա-
ղաղակէին ասելով . արասցուք երիս տաղաւարս՝
մի Տեառնդ , և մի Մովսիսի և մի Եղիայի .
Արդ՝ և մեք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո
ճշմարիտ վկայիցդ . առաքեա 'ի մեզ զույս քո
շնորհացդ 'ի քոյ միւսանգամ զալստեանդ և
կեցո .

ԽԱԶԻ

Առաջի պատուական ամենայաղթ Խաչի քոյ ան-
կանիմք երկրպագելով և խնդրեմք զթողութիւն
յանցանաց մերոց . քանզի սովաւ բարձեր զդա-

տապարտու թիւն ազգի մարդկան • և այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի՝ շնորհեա զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի •

ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ազօթիւք և միջնորդութեամբ բազմաշարչար վրկային քոյ և հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի Առասաւորչին, մեծաւ փառօք և բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից ՚ի դաշտն Արարատեան, ՚ի յայցելութիւնն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս Հայոց՝ և ՚ի ցուցումն յատկականի սիրոյդ և մեծի ողորմութեանդ • և ոսկեուռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց, և հարածեցեր զգունդս սանդարամետականաց • ուր և լուսաձեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զմայր աթոռն մեր ըզսուրբ Այլմիածին • և արարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց՝ ՚ի լինիլ ծնող՝ դաստիարակ և կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս հայաստանեայց • Արդ՝ պահեա զնա անարատ, հաստատուն և անաղօտ, ՚ի պայծառազարդութիւնն եկեղեցեացս մերոց և մանկանցս սոցին՝ մինչեւ ՚ի կատարած աշխարհի • յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ անունքո յաւիտեանս յաւիտենից ամէն •

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Օ խաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ , զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն 'ի թշնամեաց պատերազմէ . և հաստատեա 'ի մի հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի . զքեզ խոստովանիմք տէր և Աստուած կեցո զմեզ :

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻ

Օ յառաջընթացութիւն քո և զկարապետութիւն Աստուծոյ բանին խափանել կարծելով՝ որ 'ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն 'ի դրախտէն արտաքս ընկէց . Մա և այժմ զՀոռիադա անօրէնութեամբ բորբոքեալ , և բազմելոցն Հերօզիսյ՝ զկաքաւս ոտից աղջկանն հաճոյացոյց , զեզքոյդ հատցէ զգլուխ որ զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն Քրիստոս : Այլ դու որ յանապատէ բարբառոյ ձայն , գոչեա որում ձեռնադրեցեր պարգեւել զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն :

ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ

Յնժա այսօր ցնժա և զուարճացիր կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն Ստեփանոսի նախավկային Քրիստոսի վկայեցելոյ Հօր . Որ

աղօթիւք բանայր զերկինս զոր փակեաց Մ. դամ. և հրեշտակակերպ տեսլեամք տեսանէր զկերպարանն Հօր 'ի կերպի Մ. դամայ նստեալ 'ի յաթոռ փառաց : Որ զբազմութիւն քարանցն որպէս զճաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ փշոցն և եղէգանն . և զմարտիրոսական արիւնն իւր խառնէր ընդ փրկական արեանն Քրիստոսի հոսեցելոյն 'ի կողէն : Ասան որոյ՝ գերազանցեալ 'ի փառս առաւել քան զամենայն սուրբս՝ հայցէ և վասն մեր 'ի վերնատուողէն զպարգեւս կենաց անվախճանից և ըզմեծ զողորմութիւն :

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ստեփանոս , յորովայնէ ընտրեալ սուրբն Ստեփանոս , վկայ ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն , որ 'ի վերայ անօրէն քարաձողոզացն աղօթէր առ Քրիստոս աստուածդ ասելով՝ մի համարիր սոցա զայս մեզս : Արդ՝ 'ի ձեռն սորին բարեխօսութեանն շնորհեա մեզ տէր զմեծ քո զողորմութիւնդ :

ԼՈՒՍԱՒՈՐՁԻ

Յնձայ այսօր ցնձայ և զուարճանայ եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մեծաւ հանգիսիւ զհանրատենչ յիշատակս քո՝ ով գերազանցեալդ 'ի հարս սուրբ Հայրապետ և Առաւորիչ տանս Թորգոմայ

սուրբդ Վրիզորիոս : Ար քոյով անտանելի չար-
չարանօքդ զաշխարհս ամենայն հիացուցեր :
Ասորինսակ ճգնութեամբդ զհրեղէնան զարմա-
ցուցեր , որք և գունդ գունդ յերկնից 'ի յերկիր
խոնարհեալ 'ի տես հանդիսի նահատակու-
թեանդ փութային : Աւ անհամեմատ համբե-
րութեամբդ զգոռողացեալ արքայն իւրական զօ-
րօքն ընդ ստիւքդ նուաճեցեր : Աւ Աստուա-
ծահաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին
լուսաւորեցեր և աւետարանին Քրիստոսի պաշ-
տօնեայս արարեր : Բնդ նմին և զազգս Հայոց
նորոգ հոգեւոր ծննդեամբ 'ի լոյս Աստուած-
գիտութեան ածեր : Ասան որոյ և յատկապէս
լուսափայլեցար 'ի մէջ ամենայն սրբոց , և զա-
ռաքելականն ընկալար զաթոռ և զպատիւ , և
ընդ նոսին պսակեցար 'ի Քրիստոսէ Աստուծոյ :
Արդ՝ ով Հայր մեր և լուսաւորիչ հոգւոց մե-
րոց . աղաչեմք զքեզ միաբան ուխտիւք եկե-
ղեցւոյ քոյ , զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քոյ ,
յատկապէս բարեխօսիցես առ Քրիստոս Աստ-
ուածն մեր , զի զեկեղեցիս և զմնացորդս ժո-
ղովորեան քոյ պահեսցէ 'ի խաղաղութեան՝ փրը-
կելով 'ի հոգեւոր և մարմնաւոր թշնամեաց , զի
և մեք միշտ զյիշատակս քո կատարելով՝ փա-
ռաւորեսցուք զՀայր և զԱրդի և զսուրբ Հո-
գին յաւիտեանս ամէն :

Գրիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր է զբանակս զիւացն հալածեցեր • մարդկան ուսուցեր քարոզել զԱրրորդութիւն, պըսակեցար յարքայութեանն • արդ բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր •

ԱՌԱՔԵԼՈՅ

Նաաքեալք և վկայք Քրիստոսի աստուծոյ՝ ամենակալ հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդէգրութիւն կենաց կոչելով, միասնական սուրբ Արրորդութեանն յորդորեցին երգել զփառս'ի յաւիտեանս ամէն •

ՈՐԳԻՈՅ ՈՐՈՏՄԱՆ

Նյօր ահաւոր ձայնք Որոտման հնչեցին յերկնից 'ի յերկիր՝ կոչելով յորդէգրութիւն զմեզ վերնոյն սիօնի • հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ • որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն կռապաշտութեանց • և միշտ հայցեն 'ի Քրիստոսէ զքաւութիւն տօնողացս անուանց իւրեանց • Արդ՝ մալթանօք սոցա տէր՝ խնայեա 'ի փրկեալ քո ժողովուրդս որ միայնդ ես մարդասէր •

ՄԱՐԳԱՐԷԻՅ

Տէր որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո 'ի վերայ

վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր ՚ի սմա առաքեալս
 և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս՝ առ ՚ի
 հաստատութիւն սրբոց. և ճգնութեամբ վը-
 կայից զթշնամին սորա վանեցեր. ՚ի խաղաղու-
 թեան զսա պահեա Մատուած որպէս մարգասէր՝

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑ

Չհայրապետականն զարդարեցեր աթոռ ՚ի
 յերկրի, առաքելական առեր զպատիւ յերկ-
 նուստ՝ ծառայ Քրիստոսի, ո՛վ երանելիդ ՚ի
 հարս սուրբ Հայրապետ. Քանզի՝ քո վարդա-
 պետութեանդ սերմունք՝ բարեպաշտութեան
 բուսուցին հասիս. ուրախութեան պտուղ հա-
 տուցանելով և հաւատացելոցս փրկութիւն
 շնորհելով. վասն որոյ բարեխօսեա առ տէր
 վասն անձանց մերոց՝

ԹԱԳՈՒՈՐԱՑ

Որպէս յետ աստուածասէր Թաղաւորին ին-
 րայելի Ազեկիայ՝ յարոյց Մատուած զՅովսէ՝ որ
 զամենայն կռապաշտութիւնսն ՚ի բաց ընկէց.
 որպէս և զբարեպաշտն Աստանդիանոս. որ
 զարիոսի զմոլորութիւն խափանեաց. և զմեծն Թե-
 ոդոս յարոյց Մատուածային նախանձուն վաս-
 եալ՝ ընդդէմ այնոցիկ որք զսուրբ Հոգին հայ-
 հոյէին. Արդ՝ ո՛վ աստուածարեալ և ուղղա-

վառ սուրբ Թագաւոր՝ աղաչեալ զտէր 'ի վրկել
 զմեզ 'ի մարդապաշտ հայհոյութենէ . զի և մեք
 տօնեսցուք՝ զյիշատակս քո խնդրելով 'ի Քրիս-
 տոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն .

Որպէս յետ աստուածասէր Թագաւորին իսրա-
 յելի Ազեկիայ՝ յարոյց Աստուած զՅովսէ . որ
 զամենայն կռապաշտութիւնսն հնոյ ժողովորդ-
 եանն 'ի բաց ընկէց , որպէս և 'ի նորումս յարոյց
 զանդրանիկն Թագաւորաց զբարեպաշտն Աբ-
 դարիոս , որ 'ի հեռաստանէ ծանեալ զերկնա-
 ւոր Թագաւորն զՔրիստոս , և եղել քարոզ
 աստուածութեան նորա ընդ ծագս տիեզերաց .
 Յետ նորին և զմեծն Տրդատիոս , որ իսպառ-
 հալածեաց զդիւամոլ կռապաշտութիւնսն յաշ-
 խարհէս Հայաստանեայց . և զարդարեաց ճշմա-
 րիտ և ուղղավառ հաւատով : Արդ՝ ո՛վ աստ-
 ուածարեալ և բարեպաշտ սուրբ Թագաւոր ,
 աղաչեալ զտէր , 'ի վրկել զմեզ յանօրէն բռնաւո-
 րաց . զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո՝ խընդ-
 րեսցուք 'ի Քրիստոսէ զխաղաղութիւն և ըզ-
 մեծ զողորմութիւն .

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ

Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց Մարտի-
 րոսաց՝ զձեռս համբառնալով աղաչեմք . բարե-

խօսու թեամբ սոցա և աղօթիւք՝ զկենդանու
 թիւնս մեր խաղաղացո Մատուած որպէս մար
 դասէր :

ՃԳՆԱԻՈՐԱՅ

Ղզնաւորք Քրիստոսի , որք տանջանաց անօ
 րինացն համբերեցիք և զմոլութիւն կռոցն խա
 փանեցիք . դասաւորեալք ընդ հրեշտակս 'ի
 յերկինս , ունիք զհամարձակութիւն 'ի Քրիս
 տոսէ՝ բարեխօսեցէք կեցուցանել զանձինս մեր՝
 զձեզ աղաչեմք :

ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՅ

Որք ծագեցան մեզ յարեւմտից որպէս զարե
 դակն , և լուսաւորեցին համանգամայն զաշ
 խարհս Հայաստանեայց . փարատեցին զխաւարն
 անգիտութեան կռապաշտութեան . և լուսա
 ւորեցին զամենայն հոգի հաւատով աստուած
 գիտութեան : Սոցա բարեխօսութեամբն Քրիս
 տոս Մատուած՝ պարգեւեա աշխարհի քում
 զխաղաղութիւն . և անձանց մերոց զմեղաց թո
 շութիւն . որպէս մարդասէր տէր :

ԳԱՅԻԱՆԵԱՆՅ

Օյաղթանակ ձեր զհանգէս զուարճացեալ
 տօնէ եկեղեցի սուրբ . քանզի սրբութեամբ

ստացայք զկուսութիւն • և 'ի մարմնի զան
մարմնոցն ցուցիք զհանդէս :

ԿՈՒՍԱՆԱՅ

Նարսնացեալք Քրիստոսի երկնաւոր փեսա
յին դատերք վերին սիօնի • խնդրեցէք 'ի Քրիս
տոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն :

ՎԱՐԴԱՆԱՆՅ

Յաշխարհական 'ի ճակատամարտին , յաշխար
հական 'ի ճակատամարտին և 'ի մեծ պատե
րազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պա
տերազմ • Իսկ երանելի նահատակքն՝ զմոլու
թիւն անօրինացն խափանեցին և յաղթող գը
տան • քանզի՝ որոյ ստացեալ էր Վստուածա
յին զօրութիւն , ոչ ժուժկալէր նոցա մարմնա
ւորական պատերազմ • Երգ՝ Քրիստոս Վստ
ուած՝ սոցա բարեխօսութեամբն խնայեա 'ի
մեզ և ողորմեա :

ՁԻՆՈՒՈՐԱՅ

Օրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նահատակ
Քրիստոսի սուրբ (Թեոդորոս) • որ փոխանա
կեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ քում փրկանս •
և ոչ աճեր զմտաւ զսպառնալիսն անօրէն բըռ

նաւորացն : Այլ վերին ազգեցութեամբն դիտելով զայրեցումն հոգւոյ նոցա , վասն այնորիկ լուցեր զտաճար կռոցն և անարգեցեր զպաշտամունս նոցա : Արդ՝ ՚ի յաղթող պատերազմի սօնողացս զօր նահատակութեան քոյ , բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց :

ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Գնալով փառաց քոց ՚ի փառս կաթուղիկէ եկեղեցի քո Քրիստոս մեծապէս պայծառանայ . քանզի՝ թագաւորեալքն ՚ի քէն դիմեալք ՚ի յերկինս , ՚ի Սեբաստիա նահատակին՝ ՚ի յամօթ և ՚ի քարընկէց յերեսս բանսարկուին : Արք և քաջալերէին զմիմեանս , զի մի՛ լուծեալ ոք բազանեօք անցաւորիս պակասեսցի , այլ դողալով առաքինաբար՝ զինքն ըղերձեալ ՚ի յանիւս Աստուածային գանձուցն հոլովիցի աղաղակելով առ Քրիստոս : Արդ՝ սոցա բարեխօսութեամբն՝ ընկալ և զորդէգրութիւն ժողովոյս մերոյ ՚ի յոյս սիրողաց քոց՝ տէր փառք քեզ :

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Ար ՚ի վերայ քերովբէիցն հանգչիս և ՚ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս , իջեր ՚ի Քարիլոն և փրկեցեր զերիս մանկունսն ՚ի հրոյն բռնութենէ : Արք աղաղակելով գոչէին երգ նոր . Ամե-

նայն գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք : Թա-
գաւոր փառաց և արարիչ բոլորից , որ մարդա-
սիրապէս դժացար 'ի սուրբ մանկունան և փրո-
կեցեր 'ի բորբոքեալ բոցոյն . որք անարգեցին ըզ-
բռնութիւն թագաւորին և շեջուցին զգորու-
թիւն հրոյն . ընդ նոսին և մեք քեզ վերագո-
չեմք , փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից . Օ՛ր-
դու միայն ես բազմագութ տէր՝ քեզ փառք
յաւիտեանս ամէն :

ՀՐԵՇՏԱԿԱՅ

Օ՛ր օրհնեն անլուելի ձայնիւ խմանալի զօրու-
թիւնք՝ երկնաւոր նահապետութիւնք . հրեշ-
տակք և հրեշտակապետք . աթոռք և տէրու-
թիւնք . իշխանութիւնք և պետութիւնք . սե-
րովբէք և քերովբէք՝ և մեք օրհնեսցուք զնոյն
ամենասուրբ Արրորդութիւնն և զմի Աստ-
ուածութիւնն :

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայապե-
տութիւն , ցնծայ հրաշափառապէս՝ զերկնաւոր
քահանայապետութեանցդ կատարելով զտօնա-
խմբութեան տօնս : Ալ ընդ անմարմնականաց
և հոգեղինաց դասուցդ՝ և մեք մարմնականքս և
հողեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփա-
ռաւորեցեալն 'ի ձէնջ : Արդ՝ ով սուրբ Գար-

րիէլ և Միքայէլ մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն . և ամենայն զինուորութիւնք երկնից , որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ Աստուածութեանն . անգաղար բարեխօս լերուք վասն մեր առ տէր , վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութիւնն . և միաձայն բարբառով երգել զփառս :

ԱՄՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին , սրբոյն Յովհաննու Կարապետին , սրբոյն Ստեփանոսի նախավկային , և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին . և սրբոց Առաքելոց և Մարգարէից , Հայրապետաց և Արդապետաց , Մարտիրոսաց և Թագաւորաց , Ղըզնաւորաց և Կուսանաց , Նահատակաց և Միանձանց և ամենայն սրբոց քոց Հնոց և Նորոց , Յայտից և Անյայտից , որոց այսօր է յիշատակ . զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա մեզ մարդասէր տէր :

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք , ընկալ կեցո և ողորմեա :

ՃԱՇՈՒ ՓՈՒՓ

ԱԻԵՏԵԱՑ, ԾՆՆԴԵԱՆ, ՏԵԱԳՆԸՆԴԱՌԱՋԻ, ՎԱՐԴԱ,
ՎԱՌԻ, ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ, ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՏՕՆԻՑ
ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և ցնծացէ հո-
գի իմ աստուծով փրկչաւ իմով: (Յերես 23):

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ, ՀՈԳԵԳԱԼԱՏԵԱՆ, ԽԱՉԻ, ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ,
ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԿԻՐԱԿԷԻՑ

Տէր թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն զգեցաւ,
զգեցաւ տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր էաճ:
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի՛ սասանեսցի.
պատրաստ է աթոռ քո՝ ՚ի սկզբանէ յաւիտեանս
դու ես:

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք ըզ
ձայնս իւրեանց, և յարիցեն գետք ՚ի գնացս
իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօ-
սանք ծովու:

Սքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձունս. վկայու-
թեանց քոց մեք յոյժ հաւայտացաք:

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր՝ ընդ եր-
կայն աւուրս:

Փառք Հօր և: Այժմ և միշտ և:

ՅԻՆԱՆՑ ԵՒ ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ.

Գոյլեա երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :

Քի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , և օրհնեաց
զորդիս քո 'ի քեզ :

Ո եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն . պա-
րարտութեամբ ցորենոյ լոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր , վաղվաղ ընթանան
պատգամք նորս :

Դնէ զձիւն որպէս զասր , և զմէգ որպէս փոշի
ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի ցր-
տոյ նորս ո՞ կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա , շնչեցեն
հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յահորայ , զարդարութիւն
և զերաւունս իսրայելի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց տէր , և ըզ-
դատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա :

Փառք Հօր և : Այժմ և միշտ և :

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅ

Սիրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց ,
զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և ես յա-
ւուրս իմ կարդացի առ նա : (Յերեա 67) :

ՉՈՐԵՔԵԱԲԱԹԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹԻ, ՅՈՐՍ ՏՕՆՔ ՈՉ ԼԻՆԻՆ

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք • զովեցէք
զնա ամենայն ժողովուրդք •

Օրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վերայ մեր • և
ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան •
Փառք Հօր և • Մ, յԺՄ և միշտ և •

ՔԱՐՈՉ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք •

Վան խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և
հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զտէր ա-
ղաչեսցուք •

Վան ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկո-
պոսաց, զտէր աղաչեսցուք •

Վան հայրապետին մերոյ տեառն (այս նորան)
կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին, զտէր ա •

Վան վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւա-
զաց՝ դպրաց՝ և ամենայն ուխտի մանկանց ե-
կեղեցւոյ, զտէր աղաչեսցուք •

Վան բարեպաշտ թաղաւորաց՝ և աստուա-
ծասէր իշխանաց, զօրավարաց՝ և զօրաց նոցին,
զտէր աղաչեսցուք •

Վան հոգւոցն • Եւ ևս միաբան • **Օ**անձինս •
Ողորմեաց •

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք 'ի մի Աստուած 'ի Հայրն ամե-
 նակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց
 և աներեւութից. Եւ 'ի մի տէր Յիսուս Քր-
 իստոս Արդին Աստուծոյ՝ ծնեալն Աստուծոյ
 Հօրէ՛ միածին, այսինքն յեութենէ Հօր. Աս-
 տուած Աստուծոյ, լոյս 'իլուսոյ, Աստուած
 ճշմարիտ, Աստուծոյ ճշմարտէ՛ ճնունդ և ոչ
 արարած. Այն ինքն 'ի բնութենէ Հօր, որով
 ամենայն ինչ եղեւ յերկինս և 'ի վերայ երկրի,
 երեւելիք և աներեւոյթք. Ար յաղագս մեր
 մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ 'ի
 յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կա-
 տարեւոյցս 'ի մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգ-
 ւովն սրբով. Արով էառ զմարմին զհոգի և ըզ-
 միտ, և զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմար-
 տապէս և ոչ կարծեօք. Չարչարեալ, խաչ-
 եալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ել-
 եալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջ-
 մէ Հօր. Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք
 Հօր 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ
 թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան. Հաւա-
 տամք և 'ի սուրբ Հոգին՝ յանեղն և 'ի կատա-
 րեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և
 յաւետարանս. Ար էջն 'ի յորդանան, քարոզ-

եաց զառաքեալն , և բնակեցաւ 'ի սուրբսն .
 Հաւատամք և 'ի մի միայն ընդհանրական և
 յառաքելական եկեղեցի , 'ի մի մկրտութիւն ,
 յապաշխարութիւն , 'ի քաւութիւն և 'ի թողու-
 թիւն մեղաց . Ի յարութիւնն մեռելոց , 'ի դա-
 տաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց , յար-
 քայութիւնն երկնից և 'ի կեանն յաւիտենականս .
 Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն , յորժամ ոչ էր Որ-
 դի . կամ էր երբեմն , յորժամ ոչ էր սուրբ Հո-
 գի . կամ թէ՛ յոչէից եղեն , կամ յայլմէ էու-
 թենէ ասեն լինիլ զորդին Աստուծոյ և կամ ըզ-
 սուրբ Հոգին . և թէ՛ փոփոխելիք են կամ այ-
 լայլելիք , զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և ա-
 ռաքելական եկեղեցի :

Ի ՍՐԲՈՅ ԼՈՒՍԱԽՈՐՉԷՆ ՄԵՐՄԷ ԱՍՍՅԵԱԼ

Իսկ մեք փառաւորեացուք որ յառաջ քան ըզ-
 յաւիտեանս , երկիրպագանելով սրբոյ Արրոր-
 դութեանն և միոյ Աստուածութեանն Հօր և
 Որդւոյ և Հօգւոյն սրբոյ , այժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈՋ

Եւ ևս խաղաղութեան զաէր աղաչեսցուք :
 Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրեսցուք
 'ի տեառնէ Աստուծոյ և 'ի փրկչէն մերմէ Յի-
 սուսէ Քրիստոսէ 'ի ժամուս պաշտաման և ա-
 զօթից , զի արժանի ընդունելութեան արասցէ :

լուիցէ տէր ձայնի աղաչանաց մերոց , ընկալցի զինդրուածս սրտից մերոց , թողցէ զխանցանս մեր , ողորմեսցի 'ի վերայ մեր : Աղօթք մեր և խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա , և նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութեամբ վաստակիլ 'ի գործս բարեաց , զի զողորմութեան զշնորհն իւր՝ արասցէ 'ի վերայ մեր տէրն ամենակալ , կեցուսցէ և ողորմեսցի :

Օ ժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ :
 Օ հրեշտակ : Օ քաւութիւն : Օ սրբոյ խա :
 Եւ ևս միաբան : Օ անձինս մեր : Ողորմեաց :

ԱՂՕԹԳ ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենազաւաստուած արբահամու խափահալոյ յակորայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց . ամենակալ տէր՝ թող զմեզս իմ :

Ար արարեր զերկինս՝ և զերկիր , և զամենայն զարդ նոցա . ամենակալ տէր :

Ար կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո . փակեկեցեր զխորս , կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով . ամենակալ :

Ար ամենայն ինչ սարտի և գողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո . ամենակալ տէր :

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո • սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց • անչափ և՛ անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց • ա • Դու տէր բարձրեալ՝ գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ • և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան • ամենակալ տէր •

Դու աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն՝ արբահամու իսահակայ և յակորայ, որք ոչ մեղան քեզ • ամենակալ տէր •

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս • զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ • ամենակալ •

Չեմ արժանի հայիլ՝ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից՝ 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ • ա •

Սորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից • և ոչ գոյ ինձ հանդիստ • ամենա •

Բարկացուցի զսրտմտութիւն, և չար առաջիքո արարի • կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զցասումն • ամենակալ •

Աւարդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զճունր սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ • ա •

Սեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ • ամենա •

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ տէր, թող ինձ, և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնու •

Թեան իմոց . ամենակալ տէր՝ թող զմեզս իմ :

Մի՛ յաւ խտեան քարկանար ինձ տէր , և մի՛ յիշեր զչարիան իմ . և մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամենա :

Օ՞ ի դու աստուած՝ աստուած ապաշխատողաց ես . և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո , որ աւարժան եմ . ամենա :

Աեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում . և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց . ամենա :

Օ՞ քեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից . և քո են փառք յաւ խտեանս . ամէն :
Փառք և օր : Այժմ և միշտ :

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր , թող ինձ ըզմեզս իմ :

Բազում ողորմ տէր , ողորմեա ինձ :

Աստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց , և կեցո :

Արարիչ իմ և յոյս աստուած , գթա յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս . և ողորմեա ինձ բազմամեղիս :

Ամենօրհնեալ սրբուհի՛ և միշտ կոյս աստուածածին մարիամ . բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս :

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ , ընկալ

Վաղաչանս մեր • զի 'ի քեզ են ասպաւինեալ ան-
ձինք մեր •

Յազթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և
սպառուական խաչիւ քո տէր՝ պահպանեա զմեզ •

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո •
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխառն ի տուէ և
'ի զիշերի •

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեա զմեզ տէր՝
յիշեա զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քով,
և ողորմեա մեզ •

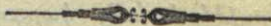
ՔԱՐՈՋ

Եկեալքս 'ի խոստովանութիւն ասպաշխարութեան՝ հաւատով զյոյս միածնի որդւոյն Աստուծոյ գիցուք 'ի սիրտս մեր, խնդրելով 'ի նրմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց • Ասան զի նա ինքն է նախախնամողն Աստուած յաւիտենական, որ եկն կամաւ հօր 'ի փրկել զարարածս և ասաց՝ զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ասպաշխարողաց, շնորհելով զհանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զճանրաբեռնեալքս և զտաժանեալքս մեզօք յասպաշխարութիւն քաւութեան • Արդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ • զի անցուցէ 'ի մէնջ զցասումն սպառուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով • Ամենապալ տէր Աստուած մեր • կեցո և

Ե Ր Ե Կ Ո Յ Ե Ա Ն

Ժ Ա Մ Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Օրհնեալ տէր մեր, Հայր մեր որ յերկինս:

Ես առ աստուած կարդացի, և նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղորդայն՝ և 'ի հասարակ աւուր: Սպասէի աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին. որ վրկէ զճառայս իւր և կեցուցանէ:

Փառք Հօր և Արդւոյ:

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Արդւոյ և:

Փ Ո Խ

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ. զի աղքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր. և վրկեա ըզճառայս քո աստուած իմ որ 'ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղաղակեցի զօր-
հանապազ, ուրախ արա զանձն ծառայի քո,
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Օ, ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես, բազումն
ղորմ առ ամենեսեան որք կարդան առ քեզ:
Ունին դիր տէր աղօթից իմոց, և նայեա ՚ի ձայն
ինդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ,
և լուար ինձ:

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր, և ոչ ոք
է որպէս զգործս քո:

Քամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն և եր-
կիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն
զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս, և
դու միայն ես աստուած:

Ըռաջնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհի քում, և
գնացից ՚ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ ե-
ղեցի սիրտ իմ՝ երկնչիլ յանուանէ քումսէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստուած իմ
բողորով սրախ իմով. փառաւոր արարից զա-
նուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղեւ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր,
և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց ներքնոց:

Աստուած՝ անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ, և
ժողովք հզօրաց ինդրեցին զանձն իմ, և ոչ

համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :
Այլ դու տէր աստուած իմ՝ գթած ես և ու
 զորմած, երկայնամիտ բազումոզորմ և ճրշ
 մարիտ, նայեա առ իս և ոզորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զօրդի ա
 զախնոյ քո. և արա առ իս նշան բարութեան :
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր
 օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :
Փառք և օր և : **Այժմ** և միշտ և :

ՓՈՒՍ

Այրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ, յառնէ ա
 նիրաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւրեանց,
 զոր ամենայն պատրաստեցան 'ի պատերազմ :
Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք
 ի թից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի, և 'ի
 մարդոյ չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թազուցին
 ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Արս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շուրջ քզ
 շաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղութիւն :

Ասացի՛ տէր աստուած իմ ես դու, ունկն գիր
 տէր ձայնի աղօթից իմոց :

**Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ , հո-
վանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :**

**Մի՛ մատներ զիս տէր ՚ի ցանկութիւն մեղաւո-
րաց , ոյք խորհեցան վասն իմ , մի՛ ընդ վայր
հարկաներ զիս :**

**Քի մի՛ երբէք բարձրացին , և խորհուրդք նո-
ցա մի՛ կատարեսցին . վախճան կատարածի նոցա
վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա :**

**Արկեսս ՚ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ , և
կործանեսցես զնոսա . ՚ի տառապանաց մի՛ կա-
րացեն կեալ :**

**Մարդոյ լեզուանւոյ մի՛ յաջողեսցի ՚ի վերայ երկրի-
զայր մեղաւոր չարիք իւր որսացեն ՚ի կորուստ :
Օանեայ զի առնես տէր դատաստան աղ-
քատի , և իրաւունս տնանկի :**

**Արդարք գոհացին զանուանէ քումմէ , և բը-
նակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց :**

**Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ , նայեա ՚ի
ձայն աղօթից իմոց ՚ի կարդալ իմում առ քեզ ,
Ուղիղ եղեցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի
քո տէր . համբարձումն ձեռաց իմոց պատա-
րագ երեկոյի :**

**Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ . և դուռն
ամուր շրթանց իմոց , զի մի՛ խոտորեսցի սիրտ
իմ բանիւ չարութեան :**

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս՝

Պք գործեն զանօրէնութիւն • և ոչ եղէց կը-
ցորդ ընտրելոց նոցա •

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ՝ և յան-
շխման արասցէ • իւղ մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ
իմ, այլ աղօթք իմ՝ ՚ի կամս նորա •

Ըրգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա •
լուիցեն բանից իմոց և քաղցրասցին •

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է
՚ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք նոցա
մերձ ՚ի դժոխս •

Ըռ քեզ տէր տէր են աչք իմ, ՚ի քեզ յուսա-
ցայ՝ մի՛ հաներ զհոգի յինէն •

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ,
՚ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն •

Ընկցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ ես
մինչեւ անցից •

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի, ձայնիւ
իմով զտէր աղաչեցի •

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և ըզ
նեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից •

Ի նուաղիւ յինէն հոգւոյ իմոյ, դու տէր ծան-
կար զշաւիղս իմ • ՚ի ճանապարհ յոր և գնայի,
թագուցաւ ինձ որոգայթ •

Հայէի յաջմէ և տեսանէի, և ոչ որք ճանաչէր
զիս • կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ
խնդրող անձին իմոյ •

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի, դու ես
յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ
յոյժ, ապրեցո զիս ՚ի հալածչաց իմոց, զի հը-
զօրք եղեն քան զիս:

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զան-
ուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հատուցես,
Փառք և օր և Երթամ և միշտ և:

ՔԱՐՈՋ

Հասեալքս ՚ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան
համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ
տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ զտիւս
խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանիլ ՚ի
ժամ երեկոյիս: Երթանաւորեա զմեզ տէր՝ սուրբ
սրտիւ, հրեշտակային երգով՝ գոհաբանութիւն
մատուցանել տեառն Աստուծոյ ամենակալիդ.
կեցո և ողորմեա:

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր ըստ մեծի
ողորմութեան քումմ. Ասացուք ամենեքեան
միաբանութեամբ:

ԿԱՐԳ ՄԵՍԵԴԵԱՑ

ԾՆՆԴԵԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ԱԻԵՏԵԱՅ, ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ,
ԵՒ ԱՅԼՈՅ ՏՕՆԻՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

- Ա. Տէր ասաց ջիս՝ որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ։
- Ընդէր խռովեցան հեթանոսք. և ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնտախ։
- Բ. Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր. և ցնծացէ հողի իմ աստուծով փրկչաւ իմով։
- Օ. ՚ի հայեցաւ ՚ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմ հետէ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։
- Գ. Իջցէ որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
- Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր, և զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի։

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՍՏ ՁԱՅՆԻՑ

- աձ. Տէր կարող և հզօր. տէր կարող ՚ի պատերազմի։
- Տեառն է երկիր լիւ իւրով. աշխարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա։
- ակ. Աթոռ քո աստուած յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան՝ զաւազան արքայութեան քո։

Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի, և ասեմ ըզ
զործս իմ թագաւորի:

բձ. Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր. ու
րախ եղիցին կղզիք բազումք:

Երեւեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց.
ետես՝ և սասանեցաւ երկիր:

բկ. Երգեցէք տեառն երգ նոր ամենայն երկիր.
Ճառայեցէք տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծաներուք
զի նա է տէր աստուած մեր:

դձ. Եկայք և տեսէք զզործս աստուծոյ, որ
արար զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի:

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական
՚ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:

դկ. Աստուած մեր յերկինս և յերկրի, զամե
նայն զոր ինչ կամեցաւ և արար:

Յեւաննին խորայելի յեզիպտոսէ տանն, յակո
բայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեաց:

դձ. Եղիցի ձեռն քո ՚ի վերայ առն, աջ քո ՚ի
վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր զնա

՚ի քեզ:

Ար հովուեսդ խորայելի՝ նայեաց, որ առաջնոր
դես որպէս խաշին յովսեփու:

դկ. Աստուած աստուծոյ տէր խօսեցաւ, և
կոչեաց զերկիր:

Յելիցն արեգական մինչեւ ՚ի մուտս արեւու:

ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ

Օրհնեալ որ դաս յանուն տեառն , օրհնեալ
որ դալոց ես :

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ . արարէք
տօնս ուրախութեան կանխաւ , մինչեւ յան-
կիւնս սեղանոյ :

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն զտէր
Ո կայք ՚ի տան տեառն , և ՚ի դաւիթս աս-
տուծոյ մերոյ :

ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻ

Սիրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց .
Քի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս , և ես
յաւուրս իմ կարդացի առ նա :

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ ԸՍՏ ԶԱՅՆԻՅ

աձ . Աղեցի ողորմութիւն քո տէր ՚ի վերայ մեր .
որպէս յուսացաք ՚ի քեզ :

Յնծացէք արդարք ՚ի տէր . ուղղոց վայելէ օրհ-
նութիւն :

ակ . Տէր սիրէ զիրաւունս և ոչ ընդ վայր հար-
կանէ զսուրբս իւր :

Փրկութիւն արդարոց 'ի տեառնէ է . վերահացու է նոցա 'ի ժամանակս նեղութեան :

Բձ . Աքանչելի է աստուած 'ի վերայ սրբոց իւրոց , աստուած խորայելի :

Տէր աստուած օրհնեալ . օրհնեալ է տէր զօրհանապաղ :

ԲԿ . Օղնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեսցէ , որ արար զերկինս և զերկիր :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուստի եկեսցէ ինձ օղնութիւն :

Գձ . Աստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս սրբոց իւրոց , մեծ և ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ ոյք շուրջ են զնովալ :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

ԳԿ . Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն իմ . տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և փրկիչ իմ :

Աստուած օգնական իմ , և ես յուսամ 'ի նա . ապաւէն իմ , եղլիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է :

Գձ . Մերձ է տէր առ ամենեսեան , ոյք կարգան առ նա . առ ամենեսեան՝ ոյք կարգան առ նա ճշմարտութեամբ :

Օկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր . աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցուցանէ զնոսա :

ԳԿ . Արդարքն որպէս զարմաւինիս ծաղկեսցին :

որպէս զմայրսն լիբանանու բազումք եղիցին :
Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն , և 'ի դա-
 ւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին :

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՍՏ ԶԱՅՆԻՑ

աձ . **Տէր** լուիցէ ինձ 'ի կարգալ իմում առ նա :
Ի կարգալ իմում լուալ ինձ աստուած ըստ
 արդարութեան իմոյ :

ակ . **Մի** ասասցէ թշնամին իմ թէ յաղթեցի
 նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես սասա-
 նեցայց :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն .
 մինչև յերբ բարձրանայ թշնամին 'ի վերայ իմ .
 նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ :

բձ . **Ի** Երան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն .
 և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

Մի' նախանձիր ընդ չարս . և մի' ընդ այնոսիկ'
 ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

բկ . **Քաղցրութիւն** արարեր ընդ ծառայի քում
 տէր , ըստ բանի քում :

Քաղցր ես դու տէր , և քաղցրութեամբ քով
 խրատեա պիս :

գձ . **Նայեա** և լուր ինձ տէր աստուած իմ :

Մինչև յերբ տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ . մինչև
 յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

դէ. Գլխութիւնք քո բազում են տէր, ըստ
իրաւանց քոց կեցո զիս:

Տես զխոնարհութիւն իմ, և փրկեա զիս. զի
զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Չձ. Աստուած յօգնել ինձ նայեաց. և տէր
յընկերել ինձ փութա:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, ոյք խնդրէին
զանձն իմ:

դէ. Առբ աստուած աղօթից իմոց յաղաչել
ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թնամւոյն փրկեա
զանձն իմ:

Օածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց. 'ի բազմ
մութենէ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ի ՄԵՍԻ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹՈՒ

Առացից սրբութեամբ զձեռս իմ. և շուրջ
եղէց զսեղանով քո տէր:

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և զտեղի
յարկի փառաց քոց:

Ի ՄԵՍԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Ատուն 'ի կերակուր ինձ լեղի. և 'ի ծարաւ
իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եղեցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ,
'ի հատուցումն և 'ի գայթակղութիւն:

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅ ԽԱԶԻՆ

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին
յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով քո և
լուր մեզ:

ԿԱՐԳ ՈՒՂԻՂ ԵՂԻՑԵԱՑ

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:

Որպէս խուճկ առաջի քո տէր:

Համբարձումն ձեռաց իմոց:

Պատարազ երեկոյի:

ՅԱՏՈՒԿ ՅԱՌԱՋԱԿՈՂՄԱՆՆ

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խուճկ առա,
ջի քո տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պա,
տարազ երեկոյի:

Տէր աղաղակեցի առ քեզ և լուր ինձ:

Նայեաց ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց, յաղաղա,
կել իմում առ քեզ:

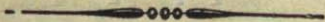
Ի ՄԵՍԻ ՀԻՆԳՇԱՔԱԹՈՒ

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խուճկ առա,
ջի քո տէր:

Քերեկոյի աղօթս մեր ընկալ տէր. և զտարա,
ծումն ձեռաց մերոց:

Ի ՄԵՍԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր որպէս խունկ առաջի քո տէր. համբարձումն ձեռաց մերոյ՝ պատարագ երեկոյի:

ՔԱՐՈՋ ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻՑ

ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԱՒՈՒՐՑ ՏԷՐՈՒՆԵԱՑ

Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ. տէր ողորմեա:

Սասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր աղա. (Յերես 31.)

ՔԱՐՈՋ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ ԵՒ ՊԱՀՈՑ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք. Աղաչեսցուք զամենաիայն Աստուած՝ զհայր տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զթագաւորն խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան. և վասն միայնոյ սուրբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբազում ամս խաղաղութեամբ տացէ մեզ տէր Աստուած մեր. և ըզթագաւորս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ.

զպետս դաւառաց , զզօրաւարս , զզօրադուխս ,
 զժողովուրդս , զմուտս և զելս մեր խաղաղու-
 թեամբ պահեսցէ . և զամենայն պատերազմունս
 թշնամւոյն խորտակեսցէ 'ի մէնջ , տէրն ամե-
 նակալ կեցուցէ և ողորմեսցի : **Օ**ւրեկս մերձ-
 եալ՝ և զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ ան-
 ցուցանել հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք :
Օհրեշտակ : **Օ**քաւութիւն : **Օ**սրբոյ խա-
 Եւ ևս միաբան : **Օ**անձինս : **Ո**ղորմեաց մեզ :

ՔԱՐՈԶ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք :
Վասն լսելի լինելոյ տեառն **Մ**ատուծոյ ձայնի
 աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
 աստուածածնին : **Ե**ւ իջանելոյ 'ի վերայ մեր ու-
 ղորմութեան և գթութեան տեառն **Մ**ատուծոյ :
Մենակալ տէր **Մ**ատուած մեր . կեցո և ողոր :

Փ Ո Ւ Յ

Նամբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուստի եկեսցէ
 ինձ օգնութիւն :
Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեսցէ , որ արար
 զերկինս և զերկիր :

Մի տար ՚ի սասանութիւն զոտն քո . և մի ննջեսցէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ՝ և ոչ ՚ի քուն երթայ պահապանն ի սրայելի :

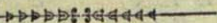
Տէր պահեսցէ զքեզ , և տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով :

Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի մեղիցէ , և մի լուսին ՚ի գիշերի :

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ , պահեսցէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեսցէ զմ՞ուտ և զել քո՝ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Փառք և օր և . Այժմ և միշտ և .

ՔԱՐՈՋ

Սանն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի , և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր աղաչեսցուք : Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Փ Ո Ւ

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանդիցէ :

Ասացէ տեառն ընդունող իմ ես , ապաւէն իմ աստուած , և ես յուսամ ՚ինա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ՚ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս :

Որպէս զէն՝ շուրջ եղեցի զքեւ ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկեցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ՚ի նեւտէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ :

Յերէ որ շջի ՚ի խաւարի, ՚ի դայթակղութենէ գիւին ՚ի հասարակ աւուր :

Ընկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց ժիայն աչօք քովք հայեացիս դու, և ըզ հատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես :

Օքարձրեալն արարեր քեզ աղաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեացին ՚ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես զքարի գոան քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հոռ վանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ :

Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա . և առ
նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա . երկայն ա-
ւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :
Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ , որ բնակեալդ
ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ ,
և որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուած
մեր . մինչեւ ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ . զի բազում լը-
ցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք ,
որք նախատէին զմեզ . և արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից

Աստուած յանուան քում կեցո զիս , և 'ի զօ-
րութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունին դիր բա-
նից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք խնդրե-
ցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան զքեզ աս-
տուած առաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր ընդունող
հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ , ճշմար-
տութեամբ քով սատակեա զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ . և
 խոստովան եղէց անուան քում տէր , զի բարի է :
 Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զես , և
 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ .
 Փառք Հօր և : Եւ յԺմ և միշտ և :

ՔԱՐՈԶ

Եւ մեք միաբան զողորմութիւն 'ի տեառնէ
 խնդրելով , ասացողք ամենեքեան միաբանու
 թեամք :

ՓՈԽ ԿԻՒՐԱԿԱՄՏԻ

Եստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն ըզ
 տէր . ո կայք 'ի տուն տեառն , և 'ի զաւիթս
 աստուծոյ մերոյ :

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբու
 թիւն . և օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ . որ արար զեր
 կինս և զերկիր :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ իմով .
 առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ :

Օր լուար զբանս բերանոյ իմոյ . երկիրպագից
 'ի տաճար սուրբ քո . և խոստովան եղէց ան

ուան քում , վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քո :

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո . յորում աւուր կարդամ առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ . և բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի , զի լուան զբանս բերանոյ քո , և օրհնեսցեն զճանապարհս քո :

Մեծ են վառք տեառն . բարձր է տէր , զխոնարհս տեսանէ , և զբարձունս ՚ի հեռաստանէ ճանաչէ : Թէ գնացիցես ՚ի մէջ նեղութեանց , կեցուցես զիս ՚ի բարկութենէ թշնամոյն :

Չգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո , և տէր հատուցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան . զգործս ձեռաց քոյ մի՛ անտես առներ :

Աստուած յանուան քում կեցո զիս , և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ , և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օղնական իմ , և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա :

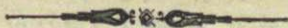
Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ • և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Փառք Հօր և : Այժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈՋ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ 'ի վերայ մեր : Տէրն ամենակալ կեցուցէ և ողորմեսցի :

ՔԱՐՈՋ

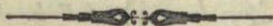
Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զտէր • զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ : Ամենակալ տէր Աստուած մեր կեցո և ողորմեա :

Խ Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ա Ն

Ժ Ա Մ Ե Ր Գ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Օրհնեալ տէր մեր, Հայր մեր որ յերկինս:

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, 'ի տուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Փառք Հօր և Արդւոյ:

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Արդւոյ և:

ՓՈՒ

Ի կարգալ իմուամ լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան, 'ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոյ:

Արդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն:

Օ՜ աներուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում. և տէր լուսիցէ ինձ ՚ի կարգալ իմում առնա՝
 Տարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ ասէք
 ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք։
 Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և
 յուսացարուք ՚ի տէր։

Տաղումք ասէին թէ ո՞ր ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսացքոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
 Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լըցուցեր զնսսա։

Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու տէր միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ։

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան օսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու տէր մինչև յերբս Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քում։

Օ՜ ի ոչ դք է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ՚ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Սաստակեցայ ես ՚ի հեծութեան իմում, լըլացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց : Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ տէր ձայնի լալայ իմոյ, լուաւ տէր ազօթից իմոյ . և տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ : Եմաշեացեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեացեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

Մինչեւ յերբ տէր մոռանաս զիս խաղառ, մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչեւ յերբ դնեմ զսորհուրդս յանձն իմ, և ցառք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի վերայ իմ. նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ :

Լոյս տուր տէր աչաց իմոյ, զի մի երբէք նրնջեցից 'ի մահ :

Մի' ասացէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ'նեղիչք իմ ցնծացեն թէ ես սասանեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո տէր յուսացայ, ցնծացաւ սիրտ իմ 'ի վրիտութեան քում. օրհնեցից զտէր զբարերարդ իմ :

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես 'իքեղ յուսացայ . ասացի տեառն, տէր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ 'իքէն են :

Արբոց քոց ուրբ են յերկրի քում, սքանչելի ա-

բարեր զամենայն կամս իմ 'ի նոսա .
Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ այ-
 սորիկ ապա վաղվազեսցին .

Աջ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց , և
 ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ .

Տեր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի
 իմոյ . դու ես որ այսրէն դարձուցանես զժա-
 ռանգութիւն իմ յիս .

Ա իճակք ելին ինձ ընդ ընախս , և ժառան-
 գութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ .

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն աշար զիս , մինչ
 'ի դիշերի եւս խրատեցին զիս երիկամունք իմ .

Յառաջադոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամե-
 նայն ժամ , զի է ընդ աջմէ իմմէ զի մի՛ սասա-
 նեցայց .

Ա սան այնորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ , և ջըն-
 ծացաւ լեզու իմ , եւս՝ և մարմին իմ բնակես-
 ցի յուսով .

Ռ ի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս , և ոչ
 տացես սրբոյ քում տեսանել զապահանութիւնս .

Յուրցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց , լըուցեր
 զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց 'ի քաղցրու-
 թենէ վայելչութեան աջոյ քո մինչ իսպառ .

Ա ուր տէր արգարութեան , և նայեա 'ի խրնդ-
 բուածս իմ . ունկն դիր աղօթից իմաց՝ զի ո՞՞
 շրթամբք նենգաւ որօք .

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք
իմ տեսցեն զուղղութիւն:

Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր 'ի գիշերի,
փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն:

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդ-
կան. վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից
զճանապարհս խիստս:

Հաստատեա զչաւիզս իմ 'ի ճանապարհի քում,
զի մի՛ գայթակղեսցին գնացք իմ:

Ես առ քեզ տէր կարդացի՝ զի լուար ինձ աս-
տուած, խոնարհեցո առ իս զունկն քո և լուր
բանից իմոց:

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո. ո իբր-
կես զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են 'ի քեզ, յայն-
ցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քո:

Պահեա զիս որպէս բիր ական. ընդ հովանեա-
լթեւոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարըշ-
տաց՝ ոյք տառապեցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և 'ի ճարպս
ի բեանց արգելին, և բերանք նոցա խօսեցան
զամբարտաւանութիւն:

Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ պատեցան
զինեւ. ուչ եղին խոնարհեցուցանել զիս յերկիր:
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի պատրաս-
տի յորս, և որպէս կորիւն առիւծու զի նստի
գարանեայ:

Արի տէր ժամանեա նոցա և խափանեա զնոսա .
 փրկեա զանձն իմ յամբարշտաց 'ի սրոյ և 'ի ձե-
 ոաց թշնամւոյն :

Տէր կորո զնոսա յերկրէ , բաժանեա և խափա-
 նեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա , յազե-
 ցան կերակրովք և թողին զմնացուածս տղայոց
 իւրեանց :

Ես արդարութեամբ երեւեցայց երեսաց քոց .
 և յազեցայց յերեւիլ փառաց քոց :

Դատ արա ինձ աստուած , և իրաւ արա ինձ
 'ի դատաստանի իմում :

Յազգէ որ ոչ է սուրբ , 'ի մարդոյ մեղաւորէ
 նենդաւորէ փրկեա զիս :

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես՝ ընդէ՞ր մոռա-
 ցար զիս , ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել
 թշնամւոյ իմոյ :

Առաքեա տէր զոյս քո և զճշմարտութիւն քո ,
 զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս 'ի լեառն
 սուրբ և 'ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստ-
 ուած , որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստուած
 աստուած իմ :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ , կամ ընդէ՞ր
 խռովես զիս . յուսա առ աստուած , խոստովա-

և շնորհեաց մեզ միաբան զալ հասանիլ 'ի հան-
 զիստ զիշերիս : Եւ մեք յամենայն ժամ աղա-
 շեսցուք զմարդասէրն Աստուած , քինիլ պահա-
 պան անձանց մերոց . և նա իւրով ողորմու-
 թեամբն պահեսցէ զմեզ . և առաջնորդեալ հա-
 սուսցէ յիւր բարութեան հանգիստն . զոր խոս-
 տացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած
 Յիսուս Քրիստոս . տէրն ամենակալ կեցուցէ
 և սղորմեսցի :

Օ հանգիստ զիշերիս խաղաղութեամբ ան .
 Օ հրեշտակ : Օ քաւութիւն : Օ սրբոյ խա :
 Եւ ևս միաբան : Օ անձինս մեր : Աղորմեաց :

Փ Ո Խ

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուժմէ՞ երկեայց .
 տէր ապաւեն կենաց իմոց՝ ես յուժմէ՞ դողացայց :
 Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմին իմ ,
 նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան
 և անկան :

Թէ պատրաստեցի 'ի վերայ իմ պատերազմ , ոչ
 երկիցէ սիրտ իմ , և թէ հարիցէ 'ի վերայ իմ
 ճակատամարտ , սակայն և այսուիկ 'ի քեզ տէր
 յուսացայ :

Օ մի խնդրեցի 'ի տեառնէ , և զսոյն աղաչեմ :

բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն զամենայն աւուրս
կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեառն , և հրա-
ման տալ 'ի տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր չտրի-
բնդ յարկաւ արար զիս 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում :
Ի վիժէ բարձր արարեր զիս . և այժմ բարձր
արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց :

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից 'ի խորանի նորա
պատարագ օրհնութեան . օրհնեցից և սաղմոս
ասացից տեառն :

Լուր տէր ձայնի իմում , զի կարդացի առ քեզ .
ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի քեզ ասաց սիրտ իմ .
և խնդրեցին երեսք իմ , զերեսս քո տէր խնդրեցին :
Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . և մի՛ խո-
տորիր բարիութեամբ 'ի ծառայէ քումմէ :

Օգնական իմ լեր տէր՝ մի՛ անարդեր զիս , և
մի՛ թողուր զիս աստուած վրկիչ իմ :

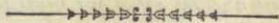
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և տէր իմ ըն-
կալաւ զիս :

Օրէնսդէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհի քում .
և առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո ուղիղս :

Ասն թշնամեաց իմոց , մի՛ մատներ զիս 'ի
ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց . և ստեցին
ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն տեսուն՝
յերկրին կենդանեաց . համբեր տեսուն՝ և քաջա-
լերեաց . զօրացի սիրտ քո և համբեր տեսուն .
Փառք հօր և . Այժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած , և խընդ-
րեսցուք ՚ի նմանէ , զի առաքեսցէ զհրեշտակ
խաղաղութեան , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յեր-
կիւղական գիշերիս , ՚ի դիւական խռովութենէ՝
ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր մին-
չեւ ՚ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց . ամե-
նակալ տէր Աստուած մեր . կեցո և ողորմեա :

ՓՈԽՔ ՅԱՒՈՒՐՄ ՄԵՆԻ ՊԱՀՈՅ

Երանեալ են ամբիձք ՚ի ճանապարհի , և ոյք
զնան յօրէնս տեսուն :

Երանի , ոյք քննեն զվկայութիւնս նորա . բոլո-
րով սրաիւ իւրեանց խնդրեսցեն զնա :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն , ՚ի ճանա-
պարհս նորա գնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ ՚ի պա-
հել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք իմ,
'ի պահել ինձ զարդարու թիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, 'ի զգուշանալ ինձ 'ի
պատու իրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուզողու թիւն սրտի իմ
մոյ, որպէս ուսայց զիրաւունս արդարու թեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի . մի' թողուր՞ զիս
մինչ իսպառ :

Ի՛նչ ուզղեսցէ երիտասարդ զճանապարհս իւր,
այլ 'ի պահել զբանս քո :

Բողորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ . մի' մեր-
ժեր զիս 'ի պատու իրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թազուցի զբանս քո, որպէս զի
մի' մեղայց քեզ :

Օրհնեալ ես դու տէր . ուսո ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Շ ըթամբք իմովք պատմեցից զամենայն իրա-
ւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վիայութեանց քոց զուարճացայ,
որպէս յամենայն 'ի մեծութեան :

Ի պատու իրանս քո հոգացայ, և զգուշացայ
'ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մոռացայ ըզ-
բանս քո :

Հատո ծառայի քում, զի կեցից և պահեցից
զբանս քո :

- Օ, արթո զաչս իմ, և նայեցայց 'ի սքանչելիս օրինաց քոց :
- Պանդուխտ եմ ես յերկրի . մի' թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո :
- Փափաքեաց անձն իմ, 'ի ցանկալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ :
- Սաստեցեր ամբարտաւանից . անիծեալ՝ 'ոյք խոտորեցան 'ի պատուիրանաց քոց :
- Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս . զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի :
- Քանզի նստան իշխանք՝ և չարախօսէին զինէն . այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :
- Օ, 'ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին . և խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :
- Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող . տէր կեցո զիս ըստ բանի քում :
- Օ, ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ, և լուար ինձ . ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :
- Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստունն արա զիս . և քննեցից զսքանչելիս քո :
- Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ . հաստատեա զիս 'ի բանս քո :
- Օ, ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յինէն . և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :
- Օ, ճանապարհս ճշմարտութեան քո ընտրեցի . և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո, տէր մի՛
յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ •
զի անդորր արարեր սրտի իմոյ :

Օրէնսդէտ արա զիս տէր • 'ի ճանապարհս իւրաւանց քոց • և խնդրեցից զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս • և քննեցից զօրէնս քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով :

Ըռաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուիրանաց քոց • զի ընդ նոսա հաճեցայ :

Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս քո, և մի՛ յագահութիւնս :

Դարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրութիւնս 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս :

Նաստատեա ծառայի քում՝ զբան քո յերկիւղ քո :
Նան յինէն զնախատինս, զոր և կարծեցի • զի դատաստանք քո քաղցր են :

Ըհա ցանկացայ պատուիրանաց քոց, յարդարութեան քում կեցո զիս :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր • և վրկութիւն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք • զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Մի՛ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ • զի յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան՝
և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնայի ես յանդորրու : զի զպատուիրանս քո
խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց,
և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո՝ զոր
սիրեցի : և խորհէի յարդարութեան քում :

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս :
Սա մխիթարեցէ զիս 'ի խոնորհութեան ի-
մում : զի բան քո կեցոյց զիս :

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօ-
րինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր, և մխի-
թարեցայ :

Տրամութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց, և ոյք
թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո, 'ի տեղւոջ պան-
դըխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր, և պահեցի
զօրէնս քո :

Սա եղեւ ինձ 'ի ճանապարհ 'ի կեանս : զի զար-
դարութիւնս քո խնդրեցի :

Փառք Հօր և, Ա՛յժմ և միշտ և :

Փ Ո Ւ

Բաժին իմ ես դու տէր , ասացի պահել ինձ
զօրէնս քո :

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով . ու
դորմեա ինձ ըստ բանի քում :

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ . և դարձուցի զու
տըս իմ 'ի վկայութիւնս քո :

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ . զի պահեցի
զպատուիրանս քո :

Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ . այլ զօրէնս
քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ զիշերի յառնէի խոստովան լինիլ առ քեզ ,
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց . ու
րոց պահեալ էին զպատուիրանս քո :

Ողորմութեամբ տեսուն լի եղեւ երկիր . զար
դարութիւնս քո ուսո ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում
տէր , ըստ բանի քում :

Օքաղցրութիւն , զխրատ և զգիտութիւն ուսո
ինձ . զի 'ի պատուիրանս քո ես հաւատացի :

Մինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ . վասն այ
տորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու տէր , և քաղցրութեամբ քով
ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից • այլ ես բոլորով սրտիւ խնով քննեցի զպատուիրանս քո :

Մաճան որպէս կաթն սիրտք նոցա • այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ , զի խոնարհ արարեր զիս • որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո , քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո արարին՝ և ստեղծին զիս • իմաստուն արա զիս՝ և ուսայց զպատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ եղեցին • զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Օանեայ տէր զի արդարութեամբ են դատաստանք քո • յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :

Եղեցի ողորմութիւն քո ՚ի մխիթարել զիս , ըստ բանի քում , զճառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից • զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ՚ի տարապարտուց անիրաւեցան յիս • այլ ես հողացայ ՚ի պատուիրանս քո :

Խրատեցին զիս երկիւղածք քո , և ոյք ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եղեցի սիրտ իմ ամբիժ յարդարութեան քում • զի մի՛ ամաչեցից :

Սարօտացաւ անձն իմ 'ի վրկութիւնս քո • զի
ես 'ի բանս քո յուսացայ •

Սպասեցին աչք իմ բանի քում • ասացի՝ երբ
մխիթարեսցես զիս •

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի • զի զարդարու
թիւնս քո ես ոչ մոռացայ •

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո • երբ ա
րասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց իմոց •

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս • այլ ոչ
որպէս զօրէնս քո •

Ըմենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են • 'ի նանիր
հալածեցին զիս • օգնեա ինձ •

Փոքր մի ևս՝ և կորուսանէին զիս յերկրի • այլ ես
ոչ թողի զպատուիրանս քո •

Ըստ ողորմութեան քում կեցո զիս • և պահե
ցից զվկայութիւնս բերանոյ քո •

Յաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յերկինս • ազգէ
մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն քո •

Նաստատեցեր զերկիր՝ և կայ •

Նրամանի քում մնայ տիւ • զի ամենեքեան ծա
ռայք քո են •

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին • կանխաւ
եւս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խոնարհութեան
իմում •

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս
քո • զի նոքօք կեցուցեր զիս •

Քո եմ ես , և կեցո զես . զի զարդարութիւնս
քո խնդրեցի :

Ինչ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորուսանել . զի
զվկայութիւնս քո ես ՚ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախման , յոյժ
անդորր էին ինչ պատուիրանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո . զօրհանապազ խօսք
իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստունն արարեր զես ՚ի
պատուիրանս քո . զի յաւիտեան իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաստունն եղէ .
զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

Քան զճերսն իմաստունն եղէ . զի զպատուի-
րանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս
իմ . որպէս զի պահեցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ . զի դու օ-
րէնսգէտ արարեր զես :

Որպէս զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո քան
զմեղք՝ բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի զամե-
նայն ճանապարհս չարաց . զի դու օրէնսգէտ
արարեր զես :

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց , և լոյս տան
չաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի . զի պահեցից զամե-

նայն իրաւունս արդարութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ . տէր՝ կեցո զիս ըստ
բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց տէր . և զի-
րաւունս քո ուսո ինձ :

Ենձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն ժամ . և դո-
րէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք զորոգայթ . ՚ի պատու ի-
րանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան . զի
ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ , առնել զարդարու-
թիւնս քո յաւիտեան , վասն հատուցման :

Չանօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու . և ես ՚ի բանս
քո յուսացայ :

Ի բաց եղերութ յինէն չարք . և քննեցից զպատ-
ուիրանս աստուծոյ իմոյ :

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում , և կեցո զիս . և
մի՛ յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ :

Օգնեա ինձ , և ապրեցո զիս . և խորհեցայց
յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ենարգեցեր զամենեսեան՝ որք ապստամբք եղեն
յարդարութեանց քոց . զի անիրաւութեամբ
էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս

Երկրի • վասն այսորիկ սիրեցի զպատու իրանս քո •
 Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ • զի ՚ի
 դատաստանաց քոյ երկեայց յոյժ •
 Փառք Հօր և • Այժմ և միշտ և •

ՓՈՒՍ

Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն • մի՛ մատն
 ներ զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց •
 Ընկալ զճառայս քո ՚ի բարի • զի մի՛ ամբարտա
 ւանք զզուեսցեն զիս •
 Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում տէր •
 և բանից արդարութեան քո •
 Արա ընդ ճառայի քում տէր ըստ ողորմութեան
 քում • զարդարութիւնս քո ուսո ինձ •
 Ծառայ քո եմ ես • իմաստուն արա զիս • և
 ծանեայց զվկայութիւնս քո •
 Ժամ է պաշտել զտէր • խափանեցին զօրէնս քո •
 Ասն այսորիկ սիրեցի զպատու իրանս քո • քան
 զամենայն ոսկի եւ զտարազիսն •
 Ամենայն պատու իրանք քո յաջողեցան ինձ • զի
 ատեցի ես զճանապարհս չարաց •
 Աքանչելի են փկայութիւնք քո • վասն այսորիկ
 սիրեաց զնոսա անձն իմ •
 Յայտնութիւն բանից քոյ լուսաւոր է • եւ ի
 մաստուն առնէ զողայս •

Օքերան իմ բացի, և առի զհողի . 'ի պատ-
աւիրանս քո փափաքեաց անձն իմ :

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ իրաւունս
սիրողաց անուան քո :

Օճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի
քում . և մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք :

Փրկեա զիս 'ի զբազարտութենէ մարդկան . և
պահեցից զպատուիրանս քո :

Նրեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո, և ուսո
ինձ զարդարութիւնս քո :

Ստակք շուրջ իջին յաչաց իմոց . զի ոչ պա-
հեցին զօրէնս քո :

Արդար ես գու տէր, և ուղիղ են դատաս-
տանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց
քոց, և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս
քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիր-
եաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ . և զարդա-
բութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն յաւիտենից .
և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս . և պատ-
ուիրանք քո խօսք իմ էին :

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան . իմաստունն արաւ և կեցոյ զիս :

Արդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով . լուր ինձ տէր , զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Աղաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս . և պահեցից զվկայութիւնս քո :

Կանխեցի տարածամուկ աղաղակեցի . և ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու . 'ի խօսիլ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողորմութեան քում . և յիրաւունս քո կեցոյ զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն . զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :

Մերձ ես դու տէր . և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են :

Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց քոց . զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :

Տես զխոնարհութիւն իմ , և փրկեա զիս . զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Պատեա զգատաստանս իմ , և փրկեա զիս . և ըստ բանի քում կեցոյ զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի զերաւունս քո ոչ պահեցին :

Պթութիւնք քո բազում են տէր , ըստ իրաւանց քոց կեցոյ զիս :

Իսաղում են որք հալածեն և նեղեն զիս . 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Հայէի յանազորոյնս՝ և մաշէի , զի զպատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի , տէր՝ ողորմութեամբ քով կեցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւնն է . յաւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր . և 'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն , որ դտանէ աւար բազում :

Օմեղս ատեցի և անարգեցի , և զօրէնս քո սիրեցի : Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ , վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ , ոյք սիրեն զօրէնս քո . և ոչ դոյ 'ի նոսա դայթակղութիւնս :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր , և զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայութիւնս քո . զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր . ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր • և բանիւ
քով փրկեա զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո •
յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո •
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո • զի ամենայն
պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս • զի զպատու
ուիրանս քո ընտրեցի :

Ցանկացայ փրկութեան քում տէր , և օրէնք
քո խօսք իմ էին :

Աեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ • և իրաւունք
քո օգնեսցեն ինձ :

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ •
խնդրեա զճառայս քո , զի զպատուիրանս քո
ես ոչ մոռացայ :

Փառք և օր և : Այժմ և միշտ և :

ՔԱՐՈՉ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք •
Ասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք ըզ
փրկիչն մեր Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարան
դասեսցէ • և զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմ
ութեան իւրոյ : Ամենակալ տէր Աստուած
մեր կեցո և ողորմեա :

Հ Ա Ն Գ Ս Տ Ե Ա Ն

Ժ Ա Մ Ե Ր Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Օրհնեալ տէր մեր, Հայր մեր որ յերկինս:

Առաքեա տէր զլոյս քո՝ և զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ՚ի լեառն սուրբ և ՚ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած. որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ: Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովեա զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա. փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է. Փառք չօր և Որդւոյ:

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք չօր և Որդւոյ և:

ՍԱՂՄՈՍ

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւնն քո տէր ,
 և վրկութիւնն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի ոյք նախատենն զիս բանիւք .
 զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Մի 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ զբան
 ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ . զի յիրաւունս քո
 յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յաւիտեան՝
 և յաւիտեանս յաւիտենից :

Պնայի ես յանդորրու . զի զպատուիրանս քո
 խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց ,
 և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո՝ զոր
 սիրեցի . և խորհէի յարդարութեան քում :

Յիշեա զբան ծառայի քո , յոր և յուսացուցեր
 զիս :

Սա մխիթարեացէ զիս 'ի խոնարհութեան ի
 մում . զի բան քո կեցոյց զիս :

Մեքարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ , այլ յօ-
 ըինաց քոց ես ոչ խտտորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր , և մք
 խիթարեցայ :

Տրամուծիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց , և
ոյք թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո , 'ի տեղւոջ պան-
դըխտուծեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր , և պահեցի
զօրէնս քո :

Սա եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի զար-
գարուծիւնս քո խնդրեցի :

Չանօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու , և ես 'ի բանս
քո յուսացայ :

Ի բաց եղերուք յինէն չարք , և քննեցից ըզ
պատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

Օգնեա ինձ ըստ բանի քուժ , և կեցո զիս , և
մի յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ :

Օգնեա ինձ , և ապրեցո զիս , և խորհեցայց
յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Ընարգեցեր զամենեսեան՝ որք ապստամբք ե-
ղեն յարդարուծեանոյ քոց , զի անիրաւուծեամբ
էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս
երկրի . վասն այսորիկ՝ սիրեցի զպատուիրանս քո :
Ի եւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ . զի 'ի
դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր ,
ըստ բանի քուժ իմաստուն արա զիս :

Մտցէն աղօթք իմ առաջի քո տէր , և բանիւ
քով փրկեա զիս :

Բղխեսցեն շթունք իմ զօրհնութիւնս քո ,
յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն
պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս . զի զպատ
ուիրանս քո ընտրեցի :

Ցանկացայ փրկութեան քում տէր , և օրէնք
քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ . և իրաւունք
քո օգնեսցեն ինձ :

Մօլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ .
ինդրեա զճառայս քո , զի զպատուիրանս քո
ես ոչ մոռացայ :

Մի' եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից ,
և ձեռք մեղաւորաց մի' գողացուցեն զմեզ :

Ենդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէ
նութիւն , մերժեսցին և այլ մի կարացեն
հաստատիլ :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ուրախ ե
ղէց յաստուած փրկիչ իմ :

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կացոյց զոտս
իմ 'ի հաստատութեան , 'ի վերայ պարանոցի
թշնամւոյն կացոյց զիս , և հանգոյց զիս երազ
երազ :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես , ապաւէն իմ աստուած , և ես յուսամ ՚ի նա :

Սա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին , և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . ՚ի հովանի թեւոց նորա յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճշմարտութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի , և ոչ ՚ի նեւ տէ՛ որ թռչի ՚ի տուէ :

Յերէ որ շըջի ՚ի խաւարի , ՚ի գայթակղութենէ գիւին ՚ի հասարակ աւուր :

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք , և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քուլք հայեացիս դու , և ըզ հատուցումն մեղաւորաց տեսցես . զի դու տէր յոյս իմ ես :

Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն . զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք մի մերձեացին ՚ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո , ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ , զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից զնասցես դու . և առ ոսն կոխեսցես զառիւծն և զլիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ զանուէն իմ :

Աարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա . և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա . երկայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա զփրկութիւնն իմ :

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ , որ բնակեալք ես ՚ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն իւրոյ , և որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուած մեր . մինչեւ ողորմեսցիս ՚ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ , զի բազում լըցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք , որք նախատէին զմեզ . և արհամարհանօք ամբարտաւանից

Աստուած յանուան քում կեցո զիս , և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :

Աստուած լուր աղօթից իմոց , ունկն գիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ , և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող
հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճշմար-
տութեամբ քով սատակեա զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ . և
խոստովան եղէց անուան քում տէր , զի բարի է :

Յամենայն ներդութենէ իմմէ փրկեցեր զիս , և
'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մերոց ,
գովեալ և առաւել բարձրացեալ անուն քո
յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց , գով-
եալ և առաւել բարձրացեալ ա :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան
քո , գովեալ և առաւել :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութեան
քո , գովեալ և :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս և հայիս
յանդունդս , գովեալ և :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկ-
նից , գովեալ և :

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութեան նորա ,
օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրու-
թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա , օրհնե-
ցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան , օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գովեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր , գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելիս :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան , ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Արդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն , զի տեսին աչք իմ ըզ փրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց , և փառք ժողովրդեան քում իօրայելի :

Չգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո , և տէր հատուցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան , զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ , գոհանամ զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հատուցես :

Մեծացուցէ անձն իմ զտէր , և ցնծացէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ , այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն

Երար ընդ իս մեծամեծս հզօրն , և սուրբ է
անունն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղա-
ծաց իւրոց , արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :
Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից , և
քահեաց զհզօրս յաթոռոց :

Քսոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից բա-
րութեամբ , և զմեծատունս արձակեաց ունայնս :
Պաշտպանեաց իսրայելի ծառայի իւրոյ , յիշե-
լով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ արբա-
համու և զաւակի նորա յաւիտեան :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո , կեցո զորդի ա-
ղախնոյ քո , և արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն , զի դու տէր
օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Փառք Հօր և : Եւ ժամ և միշտ և :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ենձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ , և 'ի
սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ թաղաւոր երկ-
նաւոր : զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ու-
նիմ առ քեզ : Ար երկայնամիտդ ես առ ամե-
նեսեան , մի՛ անտես առներ զապաւինեալս 'ի
քեզ : այլ պահեա պատուական և սուրբ խա-
չիւ քով 'ի խաղաղութեան :

ՔԱՐՈԶ

Մղաչեցուք զամենահալն **Մ**տուած, և խընդ-
 րեցուք ՚ի նմանէ. զի առաքեսցէ զհրեշտակ
 խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յեր-
 կիւղական գիշերիս, ՚ի դիւական խռովութենէ
 ամբողջ պահելով զհողի և զմարմին մեր, մին-
 չեւ ՚ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց. ամե-
 նակալ տէր **Մ**տուած մեր. կեցո և ողորմեա.

Օհանգիստ գիշերիս խաղաղութեամբ ան.

Օհրեշտակ. **Օ**քաւութիւն. **Օ**սրբոյ խա.

Եւ և ս միաբան. **Օ**անձինս մեր. **Ողորմեաց**.

ԱՂՕԹԻՔ

Տէր **Մ**տուած մեր՝ դու պահեա զմեզ խա-
 ղաղութեամբ ՚ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն
 ժամանակի. **Մ**նդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռ-
 եալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր. **Որ**-
 պէս զի յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք
 յորողայթից թշնամոյն. **Եւ** քեզ հանցուք
 զօրհնութիւն և զփառս **Հ**օր և **Որ**պէս և
Հողույդ սրբոյ, այժմ և.

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպաղեսցուք.

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զան.

ձինս մեր տէր զօրութեանց • որ եկեալ պահես-
ցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի , յարթ-
նութեան և 'ի հանգստեան մերում • զի դու
ես արարիչ լուսոյ , և հաստիչ գիշերի : Ա-
յժմ աղաչեմք զքեզ տէր Աստուած մեր , ըզ
հանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ
անցուցանել , և հասանիլ 'ի պաշտօն առաւօ-
տու յերկրպագութիւն և 'ի փառաբանութիւն
ամենասուրբ Արրորդութեանդ , այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից • ամէն :

ՍԱՂՄՈՍ

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջեցուք և
զարթիցուք • զի դու տէր միայն առանձին յու-
սով քով բնակեցուցեր զմեզ :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ
արդարութեան , 'ի նեղութենէ ինձ անդորր ա-
րարեր • ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց :

Արդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք խստասիրոք •
ընդէր սիրէք զնանրութիւն , և խնդրէք զստու-
թիւն :

Օրաներուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւ-
րում • և տէր լուիցէ ինձ 'ի կարգալ իմում առ նա •
Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք • զոր ինչ ասէք
'ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք :

Մատուցէք սխտարագոս արդարութեան, և
յուսացարուք ՚ի տէր:

Բազումք ասէին թէ ո՞ցուցցէ մեզ զբարու-
թիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոյ, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոյ:

Ի պտղոյ ցորենոյ զինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լը-
ցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն ննջեացուք և
զարթիցուք. զի դու տէր միայն առանձին յու-
սով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա Օրթի:

ՔՀ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հողւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

ՔՀ. Սրբոյ աւետարանիս՝ որ ըստ Յովհաննու:

Փառք քեզ տէր աստուած մեր:

Պաօսխումէ:

Ասէ՛ աստուած:

ՔՀ. Տէրն մեր յիսուս, Ամէն ամէն ասեմ:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեացուք զտէր. զի սովառ
փրկեացէ զմեզ ՚ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ
ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ տէր Աստուած
մեր, կեցո և ողորմեա:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Անկանխմբ առաջի քո սուրբ Աստուածածին ,
 և աղաչեմք զանարատ զԱյոսդ , բարեխօսեա
 վասն անձանց մերոց , և աղաչեա զմիածին Որ
 դիդ փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն
 վտանգից մերոց : Որ արձակիչդ ես կապելոց՝
 պարգեւատու ամենեցուն , այսօր հայցմամբ
 Տերունւոյն՝ արձակեա և զիս զբազմամեղս 'ի
 կապանաց մահու 'ի կեանսն յաւիտենից :

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱԽՈՐՔ ԱՐՀԱԻՐԱՅ ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՅ

Արքայն Գրիգորի Նարեկացոյ ասացեալ :

ԲԱՆ ԺԲ .

Անկալ քաղցրութեամբ տէր Աստուած հզօր
 զգառնացողիս զաղաչանս , մատիր գթութեամբ
 առ պատկառեալս դիմօք , փարատեա ամենա
 պարգեւ՝ զամօթական տխրութիւնս . բարձ յի
 նէն ողորմած՝ զանբերելի ծանրութիւնս , ան
 ջրպետեա հնարաւոր՝ զմահացու կրթութիւնս .
 աւարեա միշտ յաղթող՝ զխաբողին հաճու
 թիւնս . բացադրեա վերնային՝ զմոլելոյն մառա
 խուղ . կնքեա կեցուցիչ՝ զկորուսչին ընթաց
 մունս . զբուեա ծածկատես՝ զըմբռնողին չար

դամուճնս • խորտակեա անքննին՝ զմարտողին դի-
 մեցմուճնս • Տեառնադրեա քո անուամբդ զու-
 սանցոյց երդ յարկիս • պարփակեա քո ձեռամբդ
 զառաստաղ տաճարիս • գծադրեա քո արեամբդ
 զմուտ սեմոց սենեկիս • կերպացո զքո նշանդ ՚ի
 հետս ելից մաղթողիս • ամրացո քո աջովդ ըզ
 հանգստեանս խշոի • մաքրեսցես ՚ի հաղբից ըզ
 ծածկարան անկողնոյս • պահեսցես քո կամօքդ
 զտառապեալ անձն ողւոյս • անխարզախ արաս-
 ցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս • կացուսցես
 շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ • կարգեսցես
 ՚ի դիմի ընդ դէմ դիւացն դասու • Տուր հան-
 դիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման
 ՚ի խորութեան գիշերիս • բարեխօսութեամբ
 հայցուածոց սրբոյ Աստուածածնիդ՝ և ամե-
 նայն ընտրելոց • Ամիսփեալ պարուրեա զպա-
 տուհան տեսութեանց զգայարանացս իմաստից
 անզարհուրելի զետեղմամբ՝ ՚ի ծփական խռովու-
 թեանց, կենցաղական զբաղմանց, անըջական
 երազոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո
 յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ • Աւսթափ-
 եալ վերստին ՚ի ննջմանէ ծանրութեան, ամե-
 նազգաստ արթնութեամբ՝ հոգենորոգ զուար-
 թութեամբ ՚ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղ-
 թանաց՝ բուրմամբ հաւատոց քեզ ամենօրհ-
 նեալ թագաւոր փառաց անձառից, փառարա-

նողաց երկնագուժու մար խմբից երգակցեալ յերկինս
առաքել : **Օ** ի դու փառաւորեալ ես յամենայն
արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱԻՈՐ ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ

ԲԱՆ ԻԱ .

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ յամե
նայնի՝ հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ , որ
տկարանայ առ ՚ի քէն և ոչ ինչ : Որ ՚ի ծագել
անասուեր նշուլից ողորմութեան քո փառաց .
հալին մեղք . հալածին դեւք . ջնջին յանցանք .
խզին կապանք . խորտակին շղթայք . կենդա
նածնին մահացեալք . բժշկին հարուածք . ող
ջանան վէրք . բառնին ապականութիւնք . տեղի
տան տխրութիւնք . նահանջին հեծութիւնք .
փախնու խաւարն . մեկնի մէզն . մերժի մա
ռախուղն . փարատի մւայն . սպառի աղջա
մուղջն . վերանայ մութն . դնայ գիշերն . տա
րազրի տադնայն . չքանան չարիքն . հալածին
յուսահատութիւնքն . և թագաւորէ ձեռն քո
ամենակալ քաւիչդ ամենայնի : Որ ոչ եկիր կո
րուսանել զմարդկան ողիս՝ այլ կեցուցանել ,
թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմու
թեամբդ : **Օ** ի դու միայն ես յերկնի անձառ ,

և յերկրի անգննին . 'ի տարր գոյի , և յեզրս ծագաց աշխարհի . սկիզբն ամենայնի , և յամենայնի . ամենայն լրամբ օրհնեալ 'ի բարձունս . և քեզ ընդ ձօր և ձողւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս . ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԻՐԱՔԱՆՁԻԻՐ ԱՆՁԻՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ
Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ձոր արարեալ է սրբոյ տեառն Ներսիսի
Հայոց կաթուղիկոսի :

Չաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ՝ ձայր և Որդի և սուրբ ձողի , անեղ և անմահ բնութիւն , արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց . ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :

Չաւատով խոստովանիմ , և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս , միասնական սուրբ Ներքորդութիւն և մի աստուածութիւն , արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի . հալածեա 'ի հողւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան , և լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս , և ընդունել 'ի քէն ըզ իմդրուածս իմ . և ողորմեա քո արարածոց և ձայր երկնաւոր Մատուած ճշմարիտ՝ որ աւ

առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո, ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո ինձ ըզ պատմութեանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք, և Ռդի Եստուծոյ Եստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան. խաչեցար թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ Հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ դաս արքայու թեամբ քով. և Հոգի Եստուծոյ Եստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերբստին Եստուածային հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալսն. և ողոր.

Մեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմ. Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ՝ 'ի դպրութեան կենաց. և Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամաւ և ապամայ, զխտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս, զի 'ի ծննդսն

սուրբ աւաղանին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ
 առաջի աստուածութեանդ քո զգայարանօք ի-
 մովք, և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ող.
Ամենախնամ տէր՝ դիր պահապան աչաց իմոց
 զերկիւղ քո սուրբ ոչ եւս հայիլ յարատ, և ա-
 կանջաց իմոց՝ ոչ ախորժել զբանս չարութեան,
 և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստութիւն, և սրտի
 իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց՝
 ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ
 գնալ ՚ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղ-
 զեա զչարժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատ-
 ուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմ.

Ձուր կենդանի **Ք**րիստոս՝ զհուր սիրոյ քո զոր
 արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ. զի այրես-
 ցէ զախտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մը-
 տաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ,
 և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո ՚ի սրտի ի-
 մում. և ողորմեա քո ա.

Իմաստութիւն **Ձ**օր **Յիսուս**՝ տուր ինձ իմաս-
 տութիւն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել
 առաջի քո յամենայն ժամ. ՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի
 բանից և ՚ի գործոց փրկեա զիս. և ող.

Ամենցող բարեաց **Տէր** կամարար՝ մի թողուր
 զիս ՚ի կտնս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնոր-
 դեա ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսի-
 րաց. և ողորմեա քո ա.

Աբբայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զարքայութիւն
քո զոր խոստացար սիրելեաց քոց . և զօրացո
զսիրա իմ ատել զմեզս , և սիրել զքեզ միայն ,
և առնել զկամս քո . և ողոր :

Խնամող արարածոց՝ պահեա նշանաւ խաչի քո
զհօգի և զմարմին իմ ՚ի պատրանաց մեղաց , ՚ի
փորձութեանց զիւաց , և ՚ի մարդոց անիրա-
ւաց , և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մար-
մնոյ . և ողոր :

Պահապան ամենայնի Քրիստոս՝ աջ քո հո-
վանի լիցի ՚ի վերայ իմ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի . ՚ի
նատիլ ՚ի տան , ՚ի գնալ ՚ի ճանապարհ , ՚ի ննջել
և ՚ի յառնել՝ զի մի քրբէք սասանեցայց . և ո .
Ատուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո , և ընուս
զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով , քեզ
յանձն առնեմ զանձն իմ . դու հոգա և պատ-
րաստեա զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան , և ողոր :

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս ՚ի չար սո-
վորութեանց իմոց ՚ի բարի սովորութիւն . և
բեւեռեա ՚ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն , և
զերկիւղ գեհենոյն , և զսէր արքայութեանն ,
զի զըջացայց ՚ի մեղաց , և գործեցից զարդա-
րութիւն . և ողորմեա քո :

Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերացո ՚ի սրտէ
իմմէ՝ զարտասուս աստիճարութեան որպէս

պոռնկին • զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան զեկանելն իմ յաշխարհէս • և ողոր •
Պարգեւելիչ ողորմութեան՝ պարգեւեա ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ
 գալ առ քեզ • և ողոր •

Բարերար տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ՚ի ներքոյ երկնից • և ողոր •

Եյս ճշմարիտ Բրիստոս՝ արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչման աւուրն, և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի գալստեան քո • և ողոր •

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս փառօք Զօր գատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում • այլ փրկեա զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայու յութիւնդ • և ողոր •

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց • շնորհեա և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յանցանաց, և դարձո զնոսս ՚ի

չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմու թեանդ
քում արժանի եղեցին . և ողոր :

Փառաւորեալ Տէր՝ ընկալ զաղաչանս ծառայիս
քո, և կատարեա ՚ի բարի զխնդրուածս իմ՝
բարեխօսութեամբ Արբուհւոյ Աստուածած-
նին, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստե-
փանոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մե-
րոյ Առսաւորչին, և սրբոց Առաքելոց՝ Մար-
գարէից՝ Սարգապետաց՝ Մարտիրոսաց՝ Հայ-
րապետաց՝ Նճնաւորաց՝ Սուսանաց՝ Միան-
ձանց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և
երկրաւորաց . Եւ քեզ փառք և երկրպագու-
թիւն անբաժանելի սուրբ Արրորդութեանդ՝
յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Սան սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսու-
թեանն՝ տէր ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ :

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ զԱստուածածինն՝ և զամենայն սուրբս
բարեխօս արուսցուք առ Հայր ՚ի յերկինս . զի
կամեցեալ ողորմեցի՝ և զթացեալ կեցուցե-
զարարածս իւր : Ամենակալ տէր Աստուած
մեր կեցո և ողորմեա :

ԱՂՕԹՔ

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին՝ անարատ ծնողի միածնի Արդւոյքո, և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, (և որոց այսօր է յիշատակ): Առ ըր մեզ տէր, և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեզս մեր: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Արդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Օհանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր Աստուած ՚ի հաճոյս բարերար կամաց քոց, մեր մեղաց և մեր բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա. և քեզ փառք յաւիտեանս, ամէն:

Փառք քեզ՝ տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել:

Մարդասէր Աստուած՝ զառաջակայ գիշերս որ ՚ի վերայ մեր գալոց է, ՚ի մեղաց փրկեա, ՚ի չարեաց ազատեա, և ՚ի գործս բարիս առաջնորդեա: Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանու-

Թեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս
անուանդ քում սրբոյ , և պահեա 'ի խաղաղու-
թեանս :

Տէր Աստուած մեր՝ տուր զքո խաղաղութիւնդ
ամենայն աշխարհի , բարձ զցասումն և զպա-
տուհասն 'ի յարարածոցս :

Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց՝ կենդանեաց
և հանգուցելոց :

Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց , երախտաւորաց ,
պտղատուից , սպասաւորաց , և այնոցիկ՝ որք ընդ
հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ :

Տէր Աստուած՝ օգնեա թագաւորացն քրիստո-
նէից , և իշխանացն բարեպաշտից , զօրաց և զա-
ւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր՝ պահեա զառաջնորդս և
զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով 'ի
կամս՝ ողորմութեան քոյ :

Մշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քո՝ հա-
լածեա զերեւելի և զաներեւոյթ թշնամին 'ի
սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ :
**Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից , և քեզ փառք
յաւիտեանս , ամէն :**

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

ՅԱՂՕԹԱՄԱՏՈՅՅ ԳՐՈՅ

ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՅԻՈՅ

ԱՂՕԹԻՔ ԱՌԱԻՕՏԵԱՆ

ԲԱՆ ԶԴ.

Արքայ երկնաւոր, թագաւոր բարձրեալ. տէր
բոլորից, ամենից ակնկալութիւն, ստեղծող տե-
սականաց, հաստիչ իմանալեաց, պատճառ ե-
ղանութեանց, կազմիչ հանդերձելոց, տուիչ
լուսոյ, առիթ առաւօտու, պատրաստիչ վա-
ղորդայնի, երեւեցուցիչ երեկորի, տարրիչ խա-
ւարի, արուեստաւոր բարեհնար, իմաստու-
թեան գործօնեայ, քաւարան օրհնեալ, հալիչ
մեղանաց, հալածիչ ցաւոց, քակտիչ դառնու-
թեանց, պահպանարան հանգստեան, հնարք
նիրհման, յարմարիչ քնոյ, պարգեւիչ ննջման,
շնչոյ յարակարգութիւն, զգայութեան տեւո-
ղութիւն, ցրիչ ցնորից, յեղանակիչ անրջոց,

փոխարկութիւն զարհուրմանց, այլայլութիւն տխրութեանց, խափանիչ խիթմանց, ընդարձակիչ կարծեաց, համադրութիւն ծփմանց, ահագնութիւն խարդախմանց, հարուածիչ դիւլաց, փախուցիչ ախտից, ընկղմիչ գայթակղութեանց:

Պաշտպանեա երկնաստեղծ ձեռամբդ, զօրացո բարձրացեալ քո աշովդ, ամփոփեա ամենակալդ թեւօք, ծածկեա աստուածեան խնամօքդ, ամրացո վերակացութեամբ վերնայնոց, շուրջանակի պարսպեա գումարտակօքդ անմահից, 'ի յամենուստ պարփակեա կցորդութեամբ հրեշտակացդ, վանեա զընդդիմամարտն իմ զինուորութեամբ զուարթնոցդ, պատսպարեա ըզսասանեալս՝ աստուածածնիդ մաղթանօք, զբանակս անդրանկացդ բարեկարգեա ինձ պահպան: Բաց ընդ աչացս դիմաց և զմտացս իմ տեսանելիս, զգաստ արա ընդ ոգւոցս և զծանրաբեռն կրիցս դանդաղութիւն, վերացո տէր 'ի զգայութեանցս զմածեալս յիմարութիւն. բարձ, միայն բարեգործ, զպատրուակիս թանձրութիւն: Ընդ սկզբան բերմանս լուսոյ՝ զզորմութիւն քո ծագեա, ընդ ելից արեւուն՝ արդարութեան արեգակնդ 'ի յանձկութիւն սրտիս մտցէ. ճառագայթ քո փառացդ 'ի յիմաստիցս խորհրդանոց ջահեսցի. խաչիդ տեառնա

գրութիւն ընդ շունչս և ընդ մարմինս համասփիռ տարածեսցի : Յանձն առնեմ քեզ յաւուրս զքո յարմարեալ տաղաւարս պահպանաւ ոգւոյս՝ որ 'ի ամին : Օ, ի դու ես Աստուած անքննին, առ ամենեսին բաւական և յամենայնում բովանդակ, օրհնեալ յաւիտեանս • ամէն •

ԱՂՕԹՔ ԱՌՍԻՕՏԵԱՆ

ԲԱՆ ԼԴ .

Աղաչեմ զանփոփոխելի տէրութիւն ամենազօր հոգւոյդ հզօրի, առաքեալ զցօղ քաղցրութեան քոյ, և բարեգործեալ 'ի յանձին՝ և յիշխանական ազդման զգայութեան՝ զամենալից շնորհս բազմապարգեւ քո ողորմութեան : Աւհերկեալ զքանական անդաստան՝ մարմնեղէն կարծրացեալ սրտիս, յընդունակութիւն արդասեաց հոգեւոր սերմանդ : Քու՛մ ամենիմաստ էութեանդ խոստովանիմք զամենայն պարգեւս 'ի մեզ ծաղկեալ և աճեցեալ, որ ձեռնադրես առաքեալս, լըուցանես մարդարէս, ուսուցանես վարդապետս, բարբառեցուցանես համերս, և բանաս զփակեալ ականջս խլից, որպէս աղագակիցն քո՝ էակիցն հօր՝ անդրանիկն որդի, քոյին գործակցութեամբ ներգործելով զայս ամե

նայն՝ քարոզեաց զքեզ՝ Աստուած հաւասարա-
կից իսկութեանդ հօր : Անորհեա և ինձ մեղա-
ւորիս խօսել համարձակութեամբ զկենդանարար
խորհուրդ աւետեաց աւետարանիդ , հետեւել
արագաթռիչ ընթացիւք մտաց՝ ընդ անհուն
ասպարէզս քոյինաշունչ կտակարանաց : Աւ ՚ի
մատչել իմ՝ ՚ի գլուխ հանդիսի՝ մեկնութեան բանի,
նախաժամանեցէ առ իս գթութիւն քո , խօ-
սելով յիս զարժանն և զպիտանիսն և զհաճոյսն
քո՝ ՚ի ժամանակի , ՚ի փառս և ՚ի գովեստ աստ-
ուածութեանդ քո , և ՚ի լուծիւն շինութեան
կաթուղիկէ եկեղեցւոյ : Աւ կարկառեա ՚ի վե-
րայ իմ զամենամերձ աջ քո , և զօրացո զիս շը-
նորհօք գթութեանդ քո : Փարտեա ՚ի մտաց
իմոց զմէզ մթութեան մոռացութեան , ապա-
քինեալ ընդ նմին զիտաւար մեղաց , ամբառնալ
ուշեւ իմաստիցս՝ ՚ի կենցաղոյս երկրէ ՚ի բար-
ձունս : Աւ սաւորեա ՚ի յիս վերստին՝ զժազումն
անստուեր հրաշից զիտութեան աստուածու-
թեան քոյ՝ հօր , արժանի լինել՝ առնել և ու-
սուցանել՝ յօրինակ բարեաց աստուածասէր լսո-
ղաց : Աւ քեզ ամենայն փառք՝ յամենայնի , ընդ
հօր ամենակալի , և ընդ որդւոյդ միաձնի և բա-
րերարի , այժմ և յանվախձան յաւիտեանս . ամէն

ԱՂՕԹՔ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

ԲԱՆ ՂԴ.

Մատուած յաւիտենական, բերերար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ, և յօրինիչ գիշերոյ, կեանք ՚ի մահու, և լոյս ՚ի խաւարի. յոյս ակն ունողաց, և երկայնատու թիւն տարակուսելոց, որ ամենարուեստ իմաստութեամբ քո՝ դարձուցանես յայդ զստուերս մահու, աննուազ ծագումն և անմուտ արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ. Արում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց, և սանդարամետականաց. որ լսես զհեծութիւն կապելոց, և հայիս յաղօթս խոնարհաց, և ընդունիս զինդրուածս նոցա. Մատուած իմ և թագաւոր իմ. կեանք իմ և ասպաւէն իմ. յոյս իմ և վստահութիւն իմ. Յիսուս Քրիստոս աստուածդ ամենայնի. սուրբդ հանգուցեալ ՚ի հոգիս սրբոց. մխիթարութիւն վշտաց՝ և քաւարան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա. առաքեա զպահպանողական զօրութիւն աջոյ քո, և փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի և ՚ի դիւէ չարէ. Արպէս զի զիշատակ սոսկալի և սուրբ քո անուանդ՝ միշտ համբուրք.

եալ շքթամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան շնչոյ, կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիկ՝ որ կարգան ըզքեզ ՚ի բոլոր սրտէ ։

Եւ ՚ի գրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ, զոր աստուածային արեամբքո ներկեալ նորոգեցեր, և ՚ի նոյն շնորհ սրգէգրութեան զմեզ մկրտեցեր, և ՚ի փառս պատերի քո նկարեալ՝ յօրինեցեր, այսու պարգեւօք աստուածականօք՝ ամաչեցէ աստանայ ։ քակտեսցին մեքենայքն ։ բարձցին ուրոգայթքն ։ պարտեսցին մատուցեալքն ։ պակասեսցին զէնքն սայրասուրք ։ մերժեսցի մէզն ։ փարատեսցի խաւարն ։ մեկնեսցի մառախուղն ։ Ռազուկ քո հովանասցի, և աջ քո կնքեսցէ ։ վասն զի զթած ես և ողորմած, և անուն քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ ծառայից քոց ։ Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ սրբով՝ փառք և իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից ։ ամէն ։

ԱՂՕԹՔ ԶՂԶՄԱՆ

ԲԱՆ ԻԷ ։

Եւ քանզի ընդ ողբաձայնիցն բանաստեղծութեանց վերընծայելոց զգրութիւն թուոցս յարմարեցի կական և հեծութիւն, հառաչանք

կողկողազինք , դառնութեան լալումն և արտասոււաց երգ , դարձեալ սկսայց զճառ պաղատանացս խոստովանօրէն զղջականաբար զգաղտնածածուկն յայտնաբարբառ , զի անդրադարձութեամբ սկզբամամբն և վերջաւորօքն բառիւք , զնոյն համաձեւութիւն 'ի մի թախանձ նմին մաղթանաց հոգեկեցոյցն խոնարհութեան աստանօր եղից •

Մեղայ՝ մեծիդ բարերարութեան՝ անարգս մեղայ • մեղայ ծաղմանդ ճառագայթից՝ խաւարս մեղայ • մեղայ շնորհացդ անբաւ երախտեաց՝ արդարեւ մեղայ • մեղայ սիրոյդ վերնում գթութեան՝ յայտնապէս մեղայ • մեղայ ստացողիդ յոչեութենէ՝ ստուգապէս մեղայ • մեղայ գերունակ գոգոյդ գրկանաց՝ անբաւս մեղայ • մեղայ աննուազ լուսոյդ վայելման՝ նենգօղս մեղայ • մեղայ ճաշակման անճառդ կենաց՝ բաղումս մեղայ • մեղայ անհաս պարգեւացդ ձրից՝ հանապազ մեղայ • մեղայ գովեալ մարմնոյդ աստուծոյ՝ մահու չափ մեղայ • մեղայ պաշտելի արեան արարչիդ՝ իսկապէս մեղայ • Մահ արդարեւ օրհնեալ է հատուած բանի յուսադրական սրտի այսր մեղայի • սոյն սա պատուելի ականդ , անմոռաց պատուէր , հայրենեացն տուր , նախահարցն օրէն , համայնից թոշակ , անհերքելի բան , զօրաւոր պատասխանի , կենդանու

Թեան կամուրջ, ախորժելի վերնոյն, սիրելի
 սրբոց, անխղելի կապ, հրաշալի բարբառ, ան-
 շքրջելի պատճառ, բաղձալի աղերս, փափաքե-
 լի սեղան, սրտաբեկ հնչումն, անհնարից ճա-
 բակ, կարծրութեան վանիչ, աստուածապաշ-
 տից սահման, հեթանոսաց դիրք, վաղնջուց կա-
 նոն, քրիստոնէից հարազատ, արարչութեանն
 յաղթող, անջրպետ հզօր, խտրոց ահաւոր,
 արուեստ բարձրութեան, խորութիւն անչափ,
 հիացման տեսիլ, խորհուրդ կնքեալ, ընդ որ
 չիք ումեք անցանել, եթէ ոչ անըմբռնելի մը-
 տաց արագման զսա ծանիցէ: Չայն բարեպա-
 տեհ հրաշաւորական, որ ոչ յիշատակեցաւ ՚ի
 վերջին դատակնիք դասուն Լքելոյ, գուցէ առ-
 նախն խղեալ համառօտ զվրիժակն իրաւանց մա-
 հուն հասելոյ, յորմէ ընտրութիւնն ապագործ
 եղեալ, զսահմանն յաւիտենական քակտեսցէ:

Օւարդ փառաց մեծութեան, որով նոյն ինքն
 աստուածութիւնն պսակեալ բարգաւաճի:

Քանզի ո՞վ որ դիմեալ կալաւ զեղջերաց սեղա-
 նոյ այսր սրբութեան, և ոչ առ ժամայն պրոծ-
 եալ ՚ի պատժոց անարատ դտաւ: Իսկ եթէ Լ-
 քաբ զարմեան, և Սաւուղ կիսեան, և Յուդա
 սիմոնեան, ասելով զսոյն ոչ արգարացան, և ես
 վկայեմ իրաւամբք խոստովանեալ զայս պայման
 բանի. զի ակամայիցն բռնադատելոց ոչ է կա-

տարեալ սէր , ուստի և ոչ բովանդակապէս փրօ-
կութիւն : Իսկ ես կամաւ համբուրեմ դարձ-
եալ կրկնելով զերջանիկ բանիդ զմկրտութեան
հարազատս :

Մեղայ երախտեացդ մոռացութեան վերբու-
տին մեղայ . մեղայ մարմնոյ ձեռն յոգի հարեալ
յիմարս մեղայ . մեղայ առ կեանսդ դժբողու-
թեան իսկ և իսկ մեղայ . մեղայ բանիդ ապախտ
առնելոյ չարաչար մեղայ . մեղայ ՚ի յօր սա-
տակման ինձէն ստիպեալ վատթարս մեղայ . մե-
ղայ պարտականս անկենդան մահուն ձաղելիս
մեղայ . մեղայ անպատկառս քո բարձրութեան
տաղտկալիս մեղայ : Ա երջին ինձ կրկին աշխար
հոգեւոր՝ զի ՚ի կորուստ և ՚ի կործանումն ինձ
երեւեցայ , զի անդարձս վարատեցայ , զի որդիս
թշնամի գրեցայ , զի ՚ի բարձանցն երկնից ընկե-
ցայ , զի փուշս վարուց դիզի : Աւ ևս առ սմին
ողբք աղաղակի . զի անձամբ զանձն անարգեցի ,
զի բազին կորուսչին գտայ : Այլ իմն կսկիծ
դժնդակ սրտի , զի զիս ունին առ որ չեմ , զար-
տաքնայարդար բաժակս անմաքուր , զբռեալ
որմն դարշունակ , զսին պարծանօք պաճուճ-
եալս , զլոյսս ՚ի մռայլ շրջեալ , զգերանակիր ակնս
թշուառացեալ , զջահս փառաց շիջեալ , զա-
մենայնիւս յամենայնի ամենայն իրօք փնտա-
կարս , առ տնօրինականն տէրունականս , առ

յայտնութիւնսն աստուածայինս , առ երեւմտեանն արարչադիրս , առ խոնարհութիւնսն սարսափելիս , առ այն զոր տեսի աչօք իսկ ի մովք . առ որ մեծ է պատասխանատուութիւնսքան առ համօրէն աւետարանին զարմանս հիացմունս , հոգս հալողականս , անդաճմունս անհնարաւորս , թուականութիւնս մտաց անբարդելիս , ելմունս անկատարս , իջմունս անհաստատս , յուսահատութիւնս յարմարականս , յանդիմանութիւնս պատշաճականս , ձաղանս պատեհագոյնս , նզովս իրաւացիս , անէծս արժանահատոյցս : Արդ այսոքիկ են մեղաւորիս իմկշտամբութիւնք , և ինքնահարուած տանջանաւորութիւն :

Աւքանդի կարող ես զայս ամենայն զպարտութողուլ , և զխայթուածս մահու բժշկել , տէրողորմութեանց , Աստուած բողորից , Քրիստոս թագաւոր բարձրեալ հօր որդի , ստեղծիչ գթած բարերար , օրհնեալ առատ հարուստ , ահաւոր հզօր ողորմած , տեսուչ ձեռնկալ հաստիչ , ապրեցուցիչ դարմանիչ կեցուցիչ , երկայնամիտ անոխակալ ապաւեն , բժիշկ գովեալ երկնաւոր , անձառ լոյս կեանք , յարութիւն նորոգութիւնքաւութիւն , եթէ հայեցիս մարդասիրութեամբ , ըստ որում քոյդ են սովորութիւնք , նայեցեալ ի քեզ կողկողիմ և ես , եթէ լուիցես ,

հառաչեմ. եթէ ունին մատուցանիցես, պա-
 դատիմ. եթէ անսայցես, աղերսեմ. եթէ նե-
 րեսցես, աղաչեմ. եթէ առ իս դառնայցես, գո-
 չեմ. Ապա եթէ անտես առնիցես, կործանիմ,
 իսկ եթէ առ ոտն հարկանիցես, լամ. եթէ զո-
 գեպահն ոչ ընծայեսցես, մեռանիմ. ապա եթէ
 ահարկու դեմն ցուցանիցես, սատակիմ. իսկ ե-
 թէ սաստեսցես, դողամ. եթէ խեթիւ տեսա-
 նես, սոսկամ. ապա եթէ սաստկանաս, սարսա-
 փեմ. եթէ հալածես, հեծեմ. իսկ եթէ ընդ
 վայր հարկանիցես, հերքիմ. եթէ զողբոց վհա-
 տութիւնս ոչ առցես, տաղնապիմ. եթէ խըս-
 տանաս, փախնուամ. ապա եթէ սպառնաս, ընկ-
 ճիմ. Իսկ եթէ քննես, քարկոծիմ. ապա եթէ
 ուժգինս ակնարկես, սուղանիմ. եթէ ոչ անխա-
 յեսցես, մերժիմ. եթէ կոչեսցես, խիթամ. իսկ
 եթէ աչս յառեսցես, ամաչեմ. եթէ ձայն տա-
 ցես, երկնչիմ. Օրարեացն պարգեւ մատնեալ,
 զերանութիւնն թողեալ, զչնորհն լքեալ, զուխտն
 ցրեալ, զաւանդն կենաց մոռացեալ, զհամարձա-
 կութենն փստահուծիւն կորուսեալ, զստեղծիչդ
 էիցս բարկացուցեալ, զանճառուծիւն շնորհին
 ընդոտնեալ, զպատուոյն պատկեր այլայլեալ: Իսկ
 եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութեան ցաւոց
 մարդասիրեալ՝ առ իս ժամանեցուցես, տէր
 Յիսուս Քրիստոս, զազգեալն գիր լնանիլ ի յիս,

եթէ բժշկուածիւն դադարեցուցանէ զմեզս մեծամեծս, որով ամենառատ քաղցրութեամբ պատուաստեալ ՚ի քեզ զքոյդ կերպարան լուսոյ նկարեալ յոգի՝ վերստին գտեալ պնդեցայց, քաւեալ և ստեղծեալ կրկին ՚ի փրկուածիւն անմահից կենացն անսխտականաց. և քեզ ընդ հօր հոգւովդ սրբով փառք յաւիտեանս. ամէն.

ԱՂՕԹՔ

ՆԱԽ ՔԱՆ ԶՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆ

ԲԱՆ ԽԷ.

Այդ զի՞նչ դոյ ասել ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ ահաւ որութենէ, բայց եթէ համբանալ և հող ՚ի բերան եղեալ լուել ՚ի սրտի, ըստ մարդարէութեանն խրատու, ահա ՚ի բարւոյն կտրկառեալ ՚ի յոյս. Իսկ եթէ զփականս շարժողութեան շրթանցս բացից բռնադատեցից խօսել կամեցեալ, դարձեալ զնոյն ձայն կրկնակական եղերերդութեան լալեաց բազմութեան խէթ մտացս առաջադրէ.

Եւ արդ ողբակից մեծ մեղաւորին անօրինելոյ կամաւ առ ՚ի մահ՝ զնորին գոչումն երկրորդեցից և ես ընդ նմին. մեղայ տէր մեղայ,

և անօրէնու թեանց իմոց ինձէն վկայեմ: Այլևս
եալ ընդ նմին զքանս յիսներօրդի սաղմոսին, ան-
թիւս գրեմ զպարտուցս սակ անձինս մեղանաց
քան զհիւղ երկրի հողմահոս փոշոյ ընդ օդս
ամենայն տարածեցելոյ:

Մեղայ յերկինս և առաջի քոյ, ընդ անա-
ռակ որդւոյն պատկառեցելոյ հայրենի զթոյդ
վերստին դարձեալ թախանձ արկանեմ. զողոր-
մելին ձայն աղերսանաց արուսրածին ողբովք
գոչման 'ի տխուր գէմն մատուցեալ առաջի քոյ
տարածանեմ, հայր զթու թեանց, աստուած
բոլորից. չեմ արժանի կոչել և ոչ բնաւին առ-
այս անուանիլ, ոչ միայն որդի, այլ և անպի-
տան ապաքան վարձկան. Քնկալ զօովեալս տա-
րազրական պարտական մլասուց. և զցաւ քաղ-
ցոյս լիանաց նեղոյս նուաղեցելոյս՝ կենաց քո
հացիւդ բժշկեցես: Այլ ընդ առաջ քո ողոր-
մութեամբդ 'ի սկզբնաւորս ապաւինութեան.
զգեցո զթած և անոխակալ, անօրինեալս մեղա-
պարտի զնախահապուտ հանդերձին ծածկոյթ.
աւանդակորոյս ձեռացս աղտեղեալ մեղօք՝ զկը-
նիք մատանւոյն համարձակութեան ամենառատ
կամօք մատուցես. զգարչապարացս թշուա-
ռութիւն մերկութեան ոտիցս՝ պատսպարու-
թեամբ աւետարանական ամրավերարկու օգիցս
կօշկաց 'ի յօձին թիւնից միշտ ամրացուցես:

գրաւել զիս 'ի նոյն • Չիք իմ թագաւոր առ իշխել շնչոյս բաց 'ի քէն , քրիստոս • որ անբռնադատ հնազանդեցուցանես լծոյն քաղցրութեան , որ բառնաս զկարիս մեղաց ամենակատարդ բանիւ , որ արեամբդ քո ստացար և մարմնովդ կերակրեցեր • որ կարգեալ սահմանեցեր ուխտ կենաց անփոխադրելի • որ յողի քո կնքեալ կցորդքեզ գրելով՝ հօր քում մատուցեր ժառանգակցապէս • որ յանուն զենման միշտ յիշատակաւ քո չարչարանաց առ նոյն բարերար աղօթել համարձակեցեր , ստեղծիչ ամենից և կեանք • Ղու ես աստուած ամենայն հոգւոց , որ մեծացուցեր զայս տուրս շնորհաց քան զամենայն գործոց քո հրաշս • ոչ զերկինս իւրովքն զարդուք և հրեշտակայն պայծառութեամբք , ոչ զերկիրս և զմարդկութիւնս և որ առ սոսա են զարմանութիւնք , ոչ զսահման լայնութեան ծովու և որ 'ի նմա են եղելութիւնք • ոչ զանդունդս աղիսիւքն հանդերձ և որ 'ի նմա են անբաւութիւնք • ոչ բարձրացար յօրինմամբ այսքանեօք վեհիւք՝ որչափ առ իմս կարեկցութիւն , յասելն քո սուրբ մարգարէիւն՝ քաղցրութեանց յուսոյ բարութիւն , ո՞վ է աստուած իրրեւ զիս կարող թողուլ միշտ զմեզս և ջնջել զանօրէնութիւնս • Ահա արդ խնկեալ են բանքքո , ողորմած , և խոստովանեալ բարերարու •

Թիւնք, փառաւորեալ խորք խորհրդոցդ, և երկրպագեալ զեղմունք շնորհացդ :

Արդարեւ ոչ ոք բաւէ յէկցս Թարգմանել խօսիւք նիւթական լեզուի 'ի մասանց այտի քումից զթութեանց զոր առ իս ցուցեր, յօրինիչ . քանզի և մեծ իսկ է զօրութիւն՝ զհնացեալն անդրէն նորոգել ըստ առաջնումն պայծառութեան, քան յանգոյից ստեղծագործել : Այլ զի ոչ է քո տկարութիւն, որ զօրութիւնդ ես ամենայնի, առ որ բան քո միայն ազդեալ՝ զլըբութիւն գործոցն զլիաւորէ . ահա յարիցես փառաւոր լինել, բարեգործ, 'ի ստացուածս այս կրկին անյուսալի փրկութեանս . զի իրաւամբք ուխտի բարձրացի՝ հաստատուն եղեալ մեծապէս օրհնաբան աւետեաց քո ձայն 'ի քաւելոյդ շնորհ ծանուցեալ, ողորմութեան լուսովդ ուղերձեալ, քան 'ի ճանապարհ ստեղծանելոյն :

Քի առ մինն՝ արարիչ միայն ճանաչիս, իսկ առ միւսն՝ առաջնով կոչմամբն և երախտաւոր . ընդ կերպացուցանելոյն և քաւիչ, ընդ նորոգելոյն և բարերար, ընդ հաստելոյն և ողորմած, ընդ կազմելոյն և հնարաւոր, ընդ յօրինելոյն և հեղ . ընդ նկարելոյն ամենազօր, ընդ առաջնորդելոյն և լոյս, ընդ տածելոյն հովիւ, ընդ դարմանելոյն խնամիչ, ընդ ողջ պահելոյն բժիշկ, ընդ ձեռնկալութեանն զօրալար, ընդ անպար-

տուլթեանն թագաւոր , ընդ արարչուլթեանն
 քաղցր , ընդ ամենատուր պարգեւացն առատ ,
 ընդ միշտ անսալոյն ներող , ընդ ոչ բարկանա-
 լոյն անոխակալ . ընդ կարեացս վշտակցելոյ ծած-
 կագէտ , ընդ յանձանձելոյ գլթոցն ապաւէն , ընդ
 գերունակ գորովոյն աստուած , ընդ անսպառ-
 բարուլթեանն՝ օրհնեալ յամենայնի :

Արդ որպէս ստեղծեր մինչ ոչն իսկ էի , և
 ծանուցար ինձ գոյացուցիչ , և այժմ՝ զհոգի
 մաղթողիս մարմնոյս տաղաւարաւ յարդարեա
 անդրէն վերստին յանարատուլթիւն մաքուր սրբ-
 բուլթեան նախնի լինելուլթեանն . զի բազմասցի
 առաւել աճեցուն եղեալ յաճախ սուչուլթիւն
 անսահմանելի քոյդ սքանչելեաց նորոգ ներկա-
 յիս , քան զանցելոց հնոյն ստուերականաց : Աւ
 ընդ ճառելոյս զլթիւս մեղացս՝ որքան մտացս
 թեւս ընթանայ զանբերելիսն յիշատակել , ար-
 դարացայց յանուն քո հզօր . և ՚ի պատմելս ին-
 ձէն զանձին իմոյ բիծ , և դու թողցես զամ-
 բարչտուլթիւն բաղում մեղանաց խոստովանե-
 լոյս , հզօր ծածկատես ամենափրկիչ . զի մի՛ ծայ-
 րագոյն լրուլթեամբ աւերեացս , դարձեալ նախ-
 նումն կարօտացայց՝ երանելով սաղմոսիւն զչը-
 նորհօք փրկեալսն մկրտուլթեամբն . և փշովք
 մեղաց յոգի խոցոտեալ , ձեռն քո մխեսցի յիս
 առաւելապէս այժմէն վերստին , ծանրս առնե-

նամահալու թիւն պաշտելի, մարգասիրու թիւն տօնելի, պահպանու թիւն խնկելի. բարձրեալ անքննին, մերձաւոր կամարար, ապաւէն անկասկածելի, ժխիթար սրտից, փարատիչ վշտաց, ապաքինիչ ցաւոց, օպառու մն վհատու թեանց, բարձու մն պարտեաց, փոխարկիչ կարեաց, կարգաւորիչ կրից, յարմարիչ բանից, սանձարկու լեզուի, շքադրու թիւն շնչոյ, կացուցից հագագի, ամփոփիչ խորհրդոց, կրթարան կամաց, արձանացուցիչ յուզմանց, հանդարտու թիւն ճրրկաց, խաղաղու թիւն ծփանաց, որ ունիս զթեւոց ամենընթաց իշխանականիս, և իմաստու թեամբ նուաճեալ առ քեզ դարձուցանես:

Պահաբանեալ թիշտ երախտաւոր, որ հեզու թեամբ անհպարտու թեան երկայնամտեալ հանգչիս տենջանօք անձառ հրաշիւք յանձինս սրբոց: Թագաւոր էից համայնից, ամենայնիւ ծանուցեալ գթած. սկզբնահայր և նախաշաւիղ սիրոյն ընթացից. ճանապարհ կենաց, որ առաջ նորդես քաղցրու թեամբ դիմելոյս ՚ի լոյսդ վերին. Չեռնկալու մեծ վստահու թեան, որ ոչ թողացուցանես գայթակղելոյս ՚ի վայր կործանել. յաւայ կերպարան, ճշմարիտ առհաւատչէիւ աղաչողաց մատանց յայտնի երեւեալ. ապաւիւնու թիւն հանգստեան, որ ոչ երբէք մասնեսս վտանդի գատապարտու թեան: Ազատու թիւն

շնորհաձիր, որ տաս լիապէս առանց փոխատ-
 րութեան փրկանաց. առատութիւն աննախան-
 ձելի, որ քոյին փառաւորութեամբ զանարդ
 նիւթ հողոյս ճոխացուցանես: Պայծառութիւն
 անստուեր, որ ճառագայթիւք ահեղ բարձրու-
 թեան պարածածկեալ զթշուառս՝ կրկին բար-
 գաւաճ առնես: Քաւիչ մեղանաց բազմաց,
 որ զհերքելալս ՚ի զրկութենէ առաջնոջն պայծա-
 ռութեամբ նորոգեալ՝ վերստին վայելչացուցա-
 նես: Հարաւոր դիւրահաս առ ամենայն ամ-
 բաւ դերամբարձութիւն յաւէտ յառաջեալ. ելք
 վտոահութեան առ խոստացելոցն վայելս. երա-
 նութիւն անձկալի, յոր զկենդանութիւն շնչոյս
 ւքանելն է ախորժելի, զի զքեզ դտից՝ կենդանի:
 Վամք անփոխադրելի առ ՚ի քառութիւն դերոյս
 զօրացեալ. ամենագովելի, անսխալելի դեղ կե-
 նաց, որ և մեռելոց՝ բնաւին եղծելոց առնես
 զսքանչելիս: Մենաստեղծ աներկբայելի, որ լոյ-
 հուրբ կիզեալն, և զհողմով հասեալն, և զժան-
 եօք գազանաց ծախեալն, ՚ի քթթել ահան նովին
 հիւթականութեամբ անպակաս յարուցանես:
 Մնհաւասար համարձակութիւն, յորում աստ-
 ուածօրէն պանծանօք պարծելն է իրաւացի:
 Հայեաց աւեր, յերկնից զուարթ քաղցրու-
 թեամբ յամենակործան վտանդ նեղելոյս, և ա-
 րա անդորր հանդատական դիւրաւոր ՚ի բազ-

մատաղնապս հեծութենէ : Աւ զյարուցեալ
 դումարս սատակչացն , եթէ սպառազէնք այ-
 սական դժնեայ հնարաւորութեան բռնն մար-
 տակցաց պատկանեալ զինուք , եթէ մեղաց տը-
 դեղ և քո ատելի կերպարանք , եթէ ցաւոց և
 ախտից վատնիչ և կորստական նշմարանք , մեր-
 ժեսցես հանցես հատոցես խափանեսցես և հա-
 լածեսցես հեռի սահմանաւ իսպառ տարազ-
 բեալ անգարձ որոշմամբ վերստին կորստեանն .
 և կառուցես կացուցես նպատակ կենաց և
 ամուր մահարձան զնշան խաչիդ ապաւինելոյս
 ՚ի քեզ փրկութիւն : Աւ յայսմ անպարտ և ան-
 պատիր և վատնելի արուեստից ահաւորիդ մե-
 ծութեան լուծցին որոգայթքն դադանաճա-
 ծուկ սատանայականք , կապտեսցին մեքենայքն ,
 վատնեսցին դայթակղութիւնքն , խայտառա-
 կեսցին հաղբիցն դրութիւնք , յայանեսցին ե-
 բեւոյթք որսոյն , գտցին նենգողին ծուղակք ,
 վերասցին վարմին վերարկուք , տոչորեսցին ու-
 բոմանցն բոյսք , նզովեսցին բռնաւորին շարա-
 բանութիւնք . կտրեսցի լտր խաբէութեան ՚ի
 մահ որսողին , պարսեսցին պատրողին բանասղ-
 կութիւնք , պակասեսցին զէնք զբպարտողին ,
 անկցին սուսերք մահարեբին , սուզեսցին սող-
 րողին պատրաստութիւնք , արձակեսցին տա-
 ռուկնք տաղնապողին : Այլայլեսցին սուա կեր-

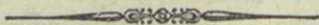
պարանք կեղծաւորին, սատակեսցին խրոխտա-
 կանացն խիստ յարձակմունք, ցրուեսցին կցոր-
 դութիւնք կերչացն, բաժանեսցին ազինք ա-
 ւազակացն, քայքայեսցին բոյլք բարբարոսացն,
 քանդեսցին ամբոցք ապստամբողացն, արգելցին
 ամպրոպք յանդգնելոցն, փարատեսցին փորձո-
 ղին անձրեւք, հալեսցի և ցամաքեսցի եղեամն
 աղանդաւորին: Աորտակեսցի եղջիւր դռռողին,
 մանրեսցին ամբառնալիք դրօշիցն կերպարանաց,
 փշրեսցին ամբարհաւածութիւնք հպարտացե-
 լոցն, նահանջեսցին դիմեցմունք ճակատելոցն,
 քակտեսցին միաբանութիւնք զօրացն բելիարայ,
 թէ անմարմինք և եթէ մարմնաւորք, փախիցեն
 ընդ նոյն ճանապարհ 'ի մի շաւղաց հետոց
 յեօթն տարակոյս. 'ի դուբն ինձ փորեալ ին-
 քեանք ընկձեսցին: Յեղանակեսցին ձմերմունք
 ձանձրացուցչին, հատցի կապն կցորդութեան
 մշտաջան աւազակին, նողկասցի մտացս կայից
 համբոյր շողքորդին, ընդմիջեալ մեկնեսցին
 նետաձգութիւնք նեղչին, կացցէ 'ի սասանման
 նաւ խարդախողին, խլեսցին յարմատոց անտի
 ստամբունք խաճանողին:

Այսն փայտիդ օրհնութեան կենաց՝ յորում
 պրկեցար աստուածդ անըմբռնելի, յիշատակաւ
 բեւեռացդ՝ որով 'ի դործի մահուն մաճուցար,
 արարիչդ երկնի և երկրի, արեամբդ տէրունա-

կանաւ՝ որով զվիշապն մեծ կարթիւ ածեալ որսացար, լեղւոյն դառնութեամբ՝ զոր արբեալ, զդեղատուութիւն կորուսչին արտաքս հեղեր, պատմաբանութեամբ ըղձական ճառիւք կրիցն սարսափելեաց՝ որով զլըբութիւն հակառակողին ըմբերանեալ ամաչեցուցեր, անուամբդ անհասականաւ ամենայնիւ անթարգմանելոյդ՝ յորմէ դողան և դատապարտին սոսկացեալ սաստիկ սարսափմամբ՝ բնութիւնք ամենայն երեւութից և աներեւութից, եղիցին այս ամենայն պարզելք շնորհաց խոստովանելոյս ՚ի պաշտպանութիւն, ՚ի բժշկութիւն և ՚ի քաւութիւն։ Աւ մահաբեր դառնաթոյն օձին, և որ ՚ինմա ազդեաց տիեզերադաւ չարութիւնն, ՚ի սատակումն եղիցի նորին, նոյն ինքն ՚ի կորուստ և յանբժշկական հարուած տանջանացն՝ սովաւ մասնեսցի, կապեսցի և ըմբռնեսցի։ Ազիցի ողորմութիւն ստեղծողիդ բնդ իս, և շունչ ոգւոյս իմ ընդ քեզ անբաժանօրէն կապաւ միացեալ ՚ի մի։

Աւ որ ոք ընթերցցի զայս աղերս ձայնն մաղթանաց գոչման աղօթից հայցման ծերոյ և տղայոյ, կուսի և երիտասարդի, և եթէ յազախնաց ոք պաղատեսցի աստուածսիրաբար, հաւասարապէս անաչառութեամբ ընկալցին ՚ի քէն մասն երանութեան պարտուց ազատու-

Թեան . հաստեալ վերստին յանարատութիւն նորոգ մաքրութեան , նկարեալ դարձեալ զքոյդ կերպարան անփոփոխելի : Ահա տիրապէս հնարաւոր զօրեղ , անպատում անհաս անիմանալի , ատեցես աստանօր 'ի հառաչանս կողկողանաց այսր հեծութեան , որ 'ի բոլորից շրթանց ընծայեալ քեզ մատուցանի , վասն հօր քոյ երկնաւորի և բարերարի , և հոգւոյդ սրբոյ փառակցի և կենդանատուի , աստուածաճնիդ բարեխօսութեամբ , և խնդրուածովք ամենայն սրբոց : Օյի դու ստեղծեր զամենայն , և 'ի քէն եղեն ամենայնք , և դու տիրես ամենայնի . և քեզ փառք յամենեցունց , վիդ յիսկութենէ անժամանակ երրորդութեանդ , զուգակցապէս փառաւորեալ յանբաւս , և յաւիտենից յաւիտեանս . ամէն :

ՄԱՂԹԱՆԻՔ

ԱՌ՝ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆՆ

ԲԱՆ 2.

Եւ արդ 'ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց և ահարկու սրտաբեկութեանց , պակուցանողափան սաստկութեանց աստուածային բարկութեանց , տողնապեալ ոգւով թախծու

Թեան իսպառ, աղաչեմ զքեզ սուրբ աստուածածին. հրեշտակ ՚ի մարդկանէ մարմնատեսիլ քերովբէ, երկնաւոր արքայուհի, անխառն իբրեւ զօդ, մաքուր որպէս լոյս, անշաղախ ըստ նմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան, գերազանց քան զբնակութիւն անկոխելին սրբութեանց, երանաւոր խոստմանն տեղի, Նդեմ շնչական, ծառ կենացն անմահից բոցեղէն սրովն պարունակեալ, ՚ի բարձրեալն հօրէ զօրացեալ և հովանացեալ, հանգստեամբ հոգւոյն հանդերձեալ և մաքրագործեալ, բնակութեամբ որդւոյն յարդարեալ և տաղաւարեալ. միածինն հօր և քեզ անդրանիկ, որդի քո ծընընդեամբ և տէր արարչութեամբ. ընդ անաղտ մաքրութեանդ և ամբիժ բարի, ընդ անարատ սրբութեանդ և խնամակալ բարեխօս. Մնկալ զմաղթանս այսր աղերսանաց քում դաւանողիս, և մատո ընծայեա ընդ սմին խառնեալ զբանն իմ՝ նախնի մեծիդ ներբողի ՚ի քոյդ պաղատանս. հիւսեա միացո զմեղուցելոյս դառն հեծութիւն ընդ քումդ երջանիկ և խնկաւորեալ հայցուածոց, տունկդ կենաց պտղոյն օրհնութեան. զի ՚ի քէն միշտ օգնեալ և բարեգործեալ, և ՚ի մաքրական քո ծնելութիւնդ ապաւինեալ և լուսաւորեալ, կեցից Քրիստոսի որդւոյ քոյ և տեառն:

Օժանդակեա թեւոցդ աղօթիւք, խոստովանեալ մայրդ կենդանեաց, և ելիցն իմ յերկրէս հովտէ, առանց լիանաց հետեւել ՚ի կեանս օթեւանացդ պատրաստութեան, զի թեթեւացի կատարածն իմ ինձ ծանրացելոյս անօրէնութեամբ: Արասցես տօն ինձ բերկրութեան զօրն իմ տաղնապի, ողջացուցիչ երկանցն Աւայի. բարեխօսեա խնդրեա աղաչեա, զի ըստ անճառելի մաքրութեանդ և ահա զբանիդ հաւատամ զընդունելութիւն: Արտասուօք օգնեա վտանգեցելոյս, գովեալդ ՚ի կանայս, ծունր խոնարհեցո առ իմ հաշտութիւն, ծնողդ աստուծոյ. ընդ իմում թշուառիս հոգա, խորան բարձրելոյն. ձեռն տուր անկելոյս, տաճար երկնային. փառաւորեա զորդիդ քո ՚ի քեզ՝ աստուածօրէն ինձ հրաշագործել քաւութիւն և ողորմութիւն, աղախին աստուծոյ և մայր. բարձրացի պատիւ քո ինեւ և ցուցցի փրկութիւն իմ քեւ:

Աթէ զիս գտցես՝ տիրամայր, թէ ինձ ողորմեսցիս՝ սրբուհի, թէ զկորուսեալս շտհեսցիս՝ անարատ, թէ զհարթուցեալս յանձանձեսցես՝ երջանիկ, թէ զամաչեցեալս յառաջ մատուցես՝ բարեշնորհ, թէ յուսահատելոյս ինձ միջնորդեսցես՝ միշտ սուրբ կոյս, թէ ըզմերժեալս ընտանեցուցես՝ մեծարեալդ աստուծոյ, թէ յիս ցուցցես զգթածութիւն՝ լուծիչդ

անիծից, թէ զժփեալս հաստատեացես՝ հանգիստ,
 թէ ՚ի խռովութեանցս յուզմանց փոխեացես զիս՝
 խաղաղարար, թէ վրիպելոյս ինձ հնարաւորես-
 ցես՝ գովեալ, թէ վասն իմ մտցես ՚ի հանդէս՝
 մահու նահանջիչ, թէ զդառնութիւնս իմ ա-
 նուշեացես՝ քաղցրութիւն, թէ զբաժանմանն իմ
 խորոց քակտեացես՝ հաշտութիւն, թէ զանմաք-
 րութիւնս իմ բարձցես՝ եղծման ընդօտնիչ, թէ
 զմասնեալս մահու փրկեացես՝ կենդանի լոյս, թէ
 զլալեացս ձայն հատցես՝ բերկրութիւն, թէ ըզ-
 խորտակեալս կազդուրեացես՝ զեղ կենաց, թէ ՚ի
 կործանեալս յիս ակնարկեացես՝ հողելից, թէ ողոր-
 մութեամբ ինձ պատահեացես՝ կտակ նուիրեալ:

Օրհնեալդ միայն ՚ի շրթունս ամբիծս լեզ-
 ուաց երջանկաց • ահա կաթիլ մի կաթին քումդ
 կուսութեան յանձն իմ անձրեւեալ՝ կենաց ինձ
 զօրէ, մայրդ բարձրելոյ տեառն Յիսուսի ա-
 րարչին երկնի և բնաւին երկրի, զոր անձառա-
 պէս ծնար բովանդակ մարմնովն և համայն աստ-
 ուածութեամբն, որ փառաւորեալն է ընդ հօր
 և հողւոյն սրբոյ էութեամբ և անքննութեամբ
 մերոյին բնութեամբս միացիլովն անկեանց և յա-
 մենայնում, մի՛ Արքայութեանն • նմա փառք
 յաւիտենից յաւիտեանս • ամէն •

ՅԱՆԿ ԳՐՈՑՍ

Ագագակեցէք առ տէր ամենայն երկիր .	49
Աղաչեմ զանտիտիտիտի տէրութիւն .	467
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած եւ խնդ .	427
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած զի յաջո .	55
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած զի արհ .	47
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած զհայր տ .	444
Աղաչեսցուք զկենսատու փրկիչն մեր .	66
Անկանխիմք առաջի քոյ սուրբ աստուածածին .	454
Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ .	450
Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ .	99
Առաջնորդք եղեն մեզ .	55
Առաւօտեան ժամերգութիւն	47
Առաքեա տէր զլոյս քո .	442
Ասացուք ամենեքեան միարանութեամբ .	54
Աստուած աստուած իմ ես առ քեզ առաւօտ .	50
Աստուած մեծ հզօր եւ փառաւորեալ .	55
Աստուած յաւիտենական .	469
Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն .	445
Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն .	457
Արեւագալի ժամերգութիւն .	48
Արթուն մտք եւ անզբօս խորհրդով .	60
Արքայ երկնաւոր թագաւոր բարձրեալ .	465
Բաժին իմ ես դու տէր .	452
Բանից խոց ունկն զիր տէր .	45
Բարեբանեալ աստուած երկնաւոր .	482

Handwritten text at the top of the page, possibly including a title or header.

009 2530

Main body of handwritten text, including a large number '244' written vertically.

244

